

Gids Werkplekleren

Studiejaar 2026-2027

Saxion pabo voltijd

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Samen Opleiden & Professionaliseren	4
1.1 Begeleiding werkpleklers	4
1.2 Afspraken werkpleklers	5
1.3 Stageovereenkomst werkpleklers	6
2. Bekwaamheidseisen.....	7
2.1 Beroepsbeeld en bekwaamheden	7
2.2 Werkplekleerdoelen.....	10
3. Beoordeling werkpleklers	11
3.1 Formatieve beoordeling	11
3.2 Summatieve beoordeling.....	11
4. Kernpraktijken en richtlijnen	14
4.1 Kernpraktijken	14
4.2 Richtlijnen en praktijkopdrachten	15
Bijlage A Jaarplanning werkpleklers voltijd	16
Bijlage B Instructie & workflow voor de beoordeling WPL.....	18
Bijlage C Leerdoelen Werkpleklers.....	20
Bijlage D Richtlijnen werkpleklers en kernpraktijken	34

Inleiding

Beste student,

Deze gids is bedoeld om je informatie te geven over de inhoud en beoordeling van werkplekieren (WPL). Voor jou is het belangrijk om te weten wat van je wordt verwacht en wat je kunt verwachten van de mensen die jou tijdens werkplekieren begeleiden en beoordelen.

Als voltijdstudent krijg je een leerwerkplek aangeboden op een opleidingsschool binnen één van onze partnerschappen, waarbij we rekening houden met de reisafstand tussen je woonplaats en de opleidingsschool en de locatie waar je studeert. Daarmee ben je verzekerd van een opleidingsschool die bewust kiest voor het opleiden van pabostudenten en die over voorzieningen beschikt om je zo goed mogelijk te begeleiden. De pabo onderhoudt intensieve contacten met alle opleidingsscholen en streeft ernaar om werkplekieren en het leren op de opleiding nauw met elkaar te verbinden.

Saxion pabo werkt samen met vele opleidingsscholen in een tweetal partnerschappen, namelijk:

- De Stedendriehoek
- Lerende Leraren

Binnen één of meer van deze partnerschappen ga jij jouw WPL-fases doorlopen. De uitgangspunten vanuit de opleiding zijn voor alle studenten hetzelfde. De invulling ervan kan per partnerschap of per opleidingsschool verschillen. Zo kan jij en ook iedere opleidingsschool de eigen 'kleur' behouden.

We hopen dat deze gids jou en je begeleiders voldoende informatie geeft om van je werkplekieren een mooie en leerzame tijd te maken.

Saxion, augustus 2026

1. Samen Opleiden & Professionaliseren

Bij het 'Samen Opleiden & Professionaliseren (SO&P)' werken (basis)scholen en de lerarenopleiding samen om jou op te leiden tot een professionele leerkracht. Je opleiding vindt plaats op het instituut en in de praktijk.

Vanaf de start van je opleiding wordt een belangrijk deel van de opleiding ingevuld door werkplekleren op een opleidingsschool. Naast het leren in je stagegroep werk je met andere studenten van de opleidingsschool, in de school of binnen de stichting aan je leerdoelen.

Het Samen Opleiden & Professionaliseren is een regionale samenwerking waarin de afspraken over het werkplekleren zijn vormgegeven in een partnerschap. Jouw opleiding werkt samen met twee partnerschappen, namelijk Lerende Leraren en Opleidingsschool de Stedendriehoek. Omdat het regionale samenwerkingen zijn, kan er sprake zijn van (kleine) verschillen bij de uitvoering van het werkplekleren.

Meer informatie over de partnerschappen is te vinden op de website van de partnerschappen:

- [Lerende Leraren](#)
- [Opleidingsschool De Stedendriehoek](#)

1.1 Begeleiding werkplekleren

Samen Opleiden & Professionaliseren (SO&P) versterkt de samenwerking tussen basisscholen en de lerarenopleiding. Er is sprake van een gedeelde verantwoordelijkheid voor het opleiden van studenten en daarmee een betere afstemming tussen theorie en praktijk.

Op de opleidingsschool wordt de student begeleid door de werkplekbegeleider(s), schoolopleider en instituutopleider. De instituutopleider (IO) is docent op het opleidingsinstituut en heeft kennis VOOR de praktijk (theorie). Een schoolopleider (SO) vertegenwoordigt de basisschool en heeft kennis IN de praktijk (praktijk in de groep). Samen zijn ze onderdeel van een team waarbij ze jou begeleiden in het verbinden van deze kennis naar kennis VAN de praktijk.

De IO werkt nauw samen met de SO in de onderwijspraktijk en staat zodoende in nauw contact met de aan de partnerschappen verbonden opleidingsscholen. De IO is gericht op het opbouwen, continueren en uitbouwen van een adequate structurele en kwalitatief sterke samenwerking binnen de opleidingsscholen. De IO is binnen de opleidingsschool het gezicht vanuit het opleidingsinstituut, zoals de (coördinerend) SO dat is vanuit het schoolbestuur. De samenwerking tussen IO en (coördinerend) SO is cruciaal. Samen vormen zij een belangrijke schakel tussen werkveld en opleidingsinstituut, zowel inhoudelijk als organisatorisch.

De IO vormt samen met de werkplekbegeleider en de SO een team dat verantwoordelijk is voor de begeleiding en beoordeling van het werkplekleren van een groep studenten op een opleidingsschool. Dit team functioneert vanuit de visie dat het leren wordt gezien als een actief en constructief proces waarbij wordt gefocust op de professionele ontwikkeling van de student. Hierbij wordt van de IO verwacht het accent te leggen op de wederkerige verbinding tussen theorie en praktijk.

Naast de verantwoordelijkheid voor het begeleiden en beoordelen van de student heeft de IO de taak om bij te dragen aan de ontwikkeling op school- en/of bestuursniveau. Deze ontwikkeling is met name gericht op het samen zorgen voor het goed opleiden, begeleiden en beoordelen van onze aanstaande leraren, kortom de kwaliteit van Samen Opleiden. Per partnerschap bestaan er (kleine) verschillen in hoe concreet invulling wordt gegeven aan werkplekleren.

1.2 Afspraken werkplekleren

Tijdens werkplekleren bij een opleidingsschool gelden de volgende afspraken:

Begeleiding en verantwoordelijkheden

- Je voert je werkzaamheden uit onder begeleiding van je werkplekbegeleider (mentor), schoolopleider en instituutopleider.
- Als jouw opleidingsschool een andere vakantie heeft dan Saxion, volg je de vakanties van de opleidingsschool. Tijdens Saxion-vakanties ben je dan op stage.

Verlof en afwezigheid

- Bijzonder verlof kan alleen in overleg met je werkplekbegeleider (mentor), schoolopleider én instituutopleider.
- Ziek- en herstelmelding doe je zelf, volgens de regels van je opleidingsschool. Meld je ziekte of herstel ook zo snel mogelijk bij de schoolopleider.
- Ben je door andere omstandigheden afwezig? Geef dit door aan je werkplekbegeleider (mentor), schoolopleider en instituutopleider.
- Als je door ziekte of andere omstandigheden je verplichtingen niet kunt nakomen, bepalen jullie samen of verlenging nodig is en hoe je je stage succesvol kunt afronden.

Voorzieningen en regels

- Je opleidingsschool zorgt voor de juiste faciliteiten zodat jij je taken kunt uitvoeren.
- Je volgt de geldende regels, voorschriften en aanwijzingen rondom orde, veiligheid en gezondheid van de opleidingsschool.
- Je respecteert de privacyregels van de opleidingsschool en handelt volgens de AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

Vertrouwelijkheid

- Je behandelt vertrouwelijke informatie met zorg en deelt niets wat je niet mag delen. Als informatie nodig is voor je beoordeling, kan Saxion deze onder geheimhouding inzien.

Sociale veiligheid

- De opleidingsschool beschermt je tegen intimidatie en discriminatie. Gelijke rechten staan altijd voorop.

Probleemoplossing

- Bij vragen of problemen spreek je eerst je werkplekbegeleider aan. Is dat niet voldoende? Dan kun je terecht bij de schoolopleider of instituutopleider.
- Bij een geschil op de opleidingsschool overleg je eerst met de schoolopleider. Zowel jij als je werkplekbegeleider kan het probleem aan de schoolopleider en/of instituutopleider voorleggen. In overleg met de opleidingsschool dient een oplossing voor het probleem gevonden te worden.
- Wordt het geschil niet opgelost? Dan beoordeelt de instituutopleider de situatie en zoekt een passende oplossing.

Beëindiging van de stage

Je stage stopt:

- Aan het einde van de stageperiode of het schooljaar;
- Wanneer je stopt met je studie aan Saxion;
- Wanneer alle betrokkenen akkoord zijn met het beëindigen.

Tussentijdse beëindiging kan gebeuren:

- Door de opleidingsschool, wanneer je afspraken of regels niet nakomt, of je je niet professioneel gedraagt. Dit gebeurt altijd in overleg met jou, de schoolopleider en instituutopleider.
- Door Saxion, als de stage niet past bij de onderwijsdoelen of niet goed verloopt. Ook dan wordt er eerst met jou, de schoolopleider en instituutopleider overlegd.

VOG (Verklaring Omtrent het Gedrag)

- Je moet aan het begin van je stage een geldige VOG kunnen laten zien en een kopie aanleveren. Je vraagt deze aan bij je gemeente of via een bestuur. Meer informatie hierover vind je op de website van het [Partnerschap Lerende Leraren](#) & [Opleidingsschool De Stedendriehoek](#).

1.3 Stageovereenkomst werkpleklers

Naast bovenstaande afspraken wordt een stageovereenkomst werkpleklers ondertekend. Een stageovereenkomst is een stagecontract waarop staat wat de rechten en plichten zijn van een stagiair. Oftewel: wat wordt er verwacht van een stagiair en wat kan de stagiair van de opleidingsschool en de werkplekbegeleider, schoolopleider en instituutopleider verwachten tijdens de stageperiode. Er staan ook praktische zaken in een stageovereenkomst. Denk onder andere aan de duur van de stage, hoe iedereen omgaat met data en de toepasselijkheid van de verzekeringen van de opleidingsschool en Saxion, naast de eigen verzekering van de student. Daarnaast is de overeenkomst nodig in verband met mogelijke controle van de arbeidsinspectie en afspraken binnen de Vereniging Hogescholen.

Bovenstaande stageovereenkomst is te downloaden in de omgeving 'werkpleklers' van Brightspace en op te halen vanuit de sites van de partnerschappen.

2. Bekwaamheidseisen

2.1 Beroepsbeeld en bekwaamheden

Het beroepsbeeld presenteert de visie op het beroep leraar basisonderwijs en duidt de richting waarin studenten zich ontwikkelen. Het beroepsbeeld bevat drie verschillende bekwaamheden, die afgeleid zijn van de bekwaamheden zoals deze door de Onderwijscoöperatie zijn vastgesteld en in de wet Besluit Bekwaamheidseisen leraren verankerd is (Rijksoverheid, 2017).

De bekwaamheidseisen van de Onderwijscoöperatie aangevuld met doelen gericht op de eigen professionele ontwikkeling dienen als basis voor de doelen binnen werkplekleren en beschrijven welke kennis, inzichten en vaardigheden je moet hebben verworven als resultaat van een leerproces.

Elke bekwaamheid is voorzien van bijbehorende kernen en prestatie-indicatoren die gezamenlijk en in samenhang jou in staat stellen de eindkwalificaties leraar basisonderwijs te behalen. De vier bekwaamheden zijn: pedagogische bekwaamheid, vakdidactische bekwaamheid, vakinhoudelijke bekwaamheid en professionele ontwikkeling. In de volgende paragrafen worden bekwaamheden kort beschreven.

Pedagogische bekwaamheid

De student creëert met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze een veilig, ondersteunend en stimulerend, pedagogisch leerklimaat voor zijn leerlingen. Hij kan vertrouwen bij leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren. Hij heeft kennis van groepsprocessen en weet deze op een adequate wijze te sturen en te begeleiden. Hij heeft zicht op de leefwereld van leerlingen en hun sociaal-emotionele achtergrond. Hij houdt hiermee rekening in zijn onderwijs. Hij volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt daarop zijn handelen af. Hij draagt bij aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorie en kan deze betrekken op zijn pedagogisch handelen. Hij heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en –stoornissen en kan deze signaleren en indien nodig met hulp van anderen oplossingen zoeken en doorverwijzen (Onderwijscoöperatie, 2014). Bij de bekwaamheid ‘pedagogisch handelen’ gaat het om de pedagogische aspecten van het handelen van de leraar of onderwijsondersteuner en bestaat uit twee kernen:

PH. kern 1 - pedagogisch handelen

PH. kern 2 - bijdragen aan brede pedagogische doelen

Vakdidactische bekwaamheid

Vakdidactisch bekwaam wil zeggen dat de student de inhoud leerbaar maakt voor zijn leerlingen in afstemming met zijn collega's en het onderwijskundige beleid van de school (Onderwijscoöperatie, 2014). De student heeft kennis van de didactiek; hij heeft kennis van verschillende relevante leer- en onderwijstheorieën en middelen en weet hoe deze te benutten zijn in zijn onderwijs. Zo heeft de student kennis van verschillende methodes, digitale leermaterialen en digitale middelen en kent verschillende didactische leer- en werkvormen. De student kent verschillende doelen van evalueren, toetsen en examineren. Daarnaast heeft de student basisonderwijs vakdidactische kunde, waarmee bedoeld wordt op het kunnen afstemmen en evalueren van het onderwijs op het niveau en kenmerken van de leerlingen. De student kan daartoe bij het voorbereiden van onderwijs doelen stellen, leerstof selecteren, betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen. De student kan dit onderwijs uitvoeren en organiseren en daarbij doelmatig gebruik maken van digitale leermiddelen en materialen, de leerling begeleiden en een adequaat klassenmanagement realiseren. Tenslotte kan de student het onderwijs evalueren door de voortgang te volgen, de resultaten te toetsen, te analyseren en te beoordelen. Hij kan feedback vragen van leerlingen en collega's en daarmee zijn didactisch

handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. Deze leeruitkomst betreft de Dublindescriptor 2 (DD2): Toepassen van kennis en inzicht: De student is in staat om zijn/ haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen dat dit een professionele benadering van het beroep laat zien. Tevens is de Dublindescriptor 3 (DD3) 'Oordeelsvorming', aan de orde. De student is in staat om relevante gegevens te verzamelen en te interpreteren met het doel een oordeel te vormen gebaseerd op relevante aspecten. Bij de bekwaamheid '(vak)didactisch handelen' gaat het om (vak)didactische aspecten van het handelen van de leraar of onderwijsondersteuner en bestaat uit drie kernen:
VDH. kern 1 (vak)didactisch ontwerpen en voorbereiden
VDH. kern 2 (vak)didactisch uitvoeren
VDH. kern 3 (vak)didactisch evalueren

Vakinhoudelijk bekwaam

De student heeft een grondige beheersing van de basisvakken taal en rekenen en heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in tenminste één van de andere vakken. De beheersing omvat het boven de stof staan, de kennis van de doorlopende lijnen en de samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum evenals kennis van de verschillende manieren waarop de leerlingen de leerstof kunnen opvatten, interpreteren en leren.

Vakinhoudelijk bekwaam wil zeggen dat de student de inhoud van zijn onderwijs beheerst. De student staat boven de stof en kan die zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren. De student kan vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden leggen naar het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en bijdragen aan de algemene vorming van zijn leerlingen. De student houdt zijn vakken actueel. (Onderwijscoöperatie, 2014).

De vakkennis en kunde voor deze leeruitkomst zijn gebaseerd op de landelijke kennisbases voor Rekenen Wiskunde, Taal, Engelse taal, bewegingsonderwijs, handschrift, de kennisbases binnen de domeinen Oriëntatie op jezelf en de wereld en Kunstzinnige oriëntatie en de generieke kennisbasis (Commissie Kennisbasis Pabo, 2011). De student heeft een grondige beheersing van de basisvakken taal en rekenen en heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in tenminste één van de andere vakken. De beheersing omvat het boven de stof staan, de kennis van de doorlopende lijnen en de samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum evenals kennis van de verschillende manieren waarop de leerlingen de leerstof kunnen opvatten, interpreteren en leren. Deze leeruitkomst betreft de Dublindescriptor 1 (DD1) 'Kennis en inzicht'; de student heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied.

Bij de bekwaamheid '(vak)inhoudelijke expertise' gaat het om beheersing van de (vak)inhoudelijke kennis en vaardigheden zoals vastgelegd voor het betreffende vakgebied (of vak, leergebied, leerinhoud) en kwalificatieniveau. Het gaat daarbij om de eigen beheersing van kennis en vaardigheden van het vakgebied, niet om de (vak)didactische kennis en vaardigheden.

Het is nodig om (vak)inhoudelijke expertise apart te kunnen benoemen en aantonen, omdat dit de flexibiliteit vergroot voor degenen die een tweede bevoegdheid willen halen, willen verbreden in een leergebied of doorstromen naar het eerstegraadsgebied. Door inhoudelijke expertise apart te benoemen kan er ook ingespeeld worden op het ontstaan van nieuwe vakgebieden.

Onderzoekend handelen en professionele identiteit

De student doorgrondt de complexiteit van het beroep van leerkracht basisonderwijs en heeft een brede kijk op de wereld met betrekking tot de ontwikkelingen van het beroepenveld. Hij kan zijn professioneel handelen (als expert, ontwerper, coach, rolmodel en onderzoeker) uitleggen, verantwoorden en afstemmen op verschillende doelgroepen die betrokken zijn bij zijn leerlingen (collega's, ouders, zorgverleners en anderen). Hij verantwoordt zijn onderwijs vanuit (actuele) pedagogische en onderwijskundige concepten en zijn onderwijs sluit aan bij de 21e eeuw. Zijn onderwijs draagt bij aan burgerschapsvorming en de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene.

De student kan zelfstandig zijn eigen professionele ontwikkeling vormgeven, kansen benutten, eigen passies inzetten voor inspirerend onderwijs en neemt zijn collega's hierin mee. De student heeft een onderzoekende houding, is ondernemend en beschikt over zelfkennis en eigen leervaardigheden om zo bij te dragen aan de onderwijsontwikkeling en het professionele werkklimaat in zijn school. De student realiseert deze onderwijsontwikkeling in samenwerking met zijn team en collega's door gerichte leerlingobservaties, het oplossen van praktijkproblemen en door (mee te werken aan) praktijkgericht onderzoek. De student heeft een open instelling, kan advies geven en ontvangen van collega's of andere deskundigen en dit op een evenwichtige manier meenemen in zijn eigen professionele ontwikkeling. De student kan kritisch omgaan met verschillende informatiebronnen en bewust keuzes maken (afgewogen oordeelsvorming) met betrekking tot zijn eigen professionele ontwikkeling door middel integratieve reflectie (Onderwijscoöperatie, 2014).

Bij 'onderzoekend handelen' gaat het om het onderzoekend handelen, oftewel het zichtbaar maken van onderzoekend vermogen.

Professionele identiteit is ingedeeld in drie subcategorieën:

PI.1 professioneel ontwikkelen

PI.2 professionele identiteit expliciteren

PI.3 professioneel werken

PI.1. Professioneel ontwikkelen

De onderwijsprofessional reflecteert kritisch op de eigen professionele handelen en de eigen kwaliteiten. De onderwijsprofessional ontwikkelt zich voortdurend in het werk, leert samen met en van collega's, op basis van reflectie in interactie met de omgeving en de beroepsgroep. De onderwijsprofessional werkt samen in (regionale of andere) netwerken. De onderwijsprofessional stuurt zelfstandig de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen de eigen persoonlijk ontwikkelperspectief schetst.

PI.2. Professionele identiteit expliciteren

De onderwijsprofessional expliciteert de professionele identiteit door de eigen visie op onderwijs (praktijktheorie) te onderzoeken op onderliggende overtuigingen, normen en waarden, en te spiegelen aan die van anderen aan de hand van dilemma's uit de onderwijspraktijk.

De onderwijsprofessional neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs, met aandacht voor de regionale en (inter)nationale context.

PI.3. Professioneel werken

De onderwijsprofessional communiceert en werkt samen met leerlingen, collega's, ouders/verzorgers en anderen die bij de leerlingen betrokken zijn.

De onderwijsprofessional handelt volgens morele en beroepsethische normen.

De onderwijsprofessional organiseert, plant en stelt prioriteiten binnen de taken/taakgebieden, ook toegepast op de middellange termijn.

2.2 Werkplekleerdoelen

De beschreven bekwaamheden zijn vertaald naar indicatoren, verdeeld in fase A, B, C en D. Iedere fase staat voor een periode van de studie.

Iedere bekwaamheid is verdeeld in kernen. Iedere kern is weer verdeeld in een aantal gedragsindicatoren. Dat zijn meer concrete beschrijvingen van gewenst leerkrachtgedrag. Deze indicatoren zijn voor jou richtinggevend voor je ontwikkeling tot leerkracht. Je wordt daarbij niet op iedere indicator apart beoordeeld. De beoordeling vindt plaats op het niveau van de kernen, die uiteindelijk samen de beoordeling van de bekwaamheid vormen.

De WPL-doelen zijn er om richting te geven aan jouw eigen ontwikkeling tot leerkracht. De doelen zijn daartoe per fase ingedeeld. Het ontwikkelingsproces bij WPL zien we als een concentrisch proces. Dat betekent dat je in iedere fase ook de doelen uit voorliggende fasen moet blijven aantonen. Zo moet je in fase B ook de doelen van fase A kunnen laten zien in die specifieke, nieuwe context. De ontwikkeling kan zo ononderbroken doorgaan en tegelijk hebben we oog voor verschillende ontwikkelingsprocessen en beroepscontexten. Het kan bijvoorbeeld zo zijn dat in een nieuwe fase of context aangetoonde doelen minder of juist meer tot uiting komen en dat je juist al doelen aantoont behorend bij een officieel volgende fase. Dit proces van jouw ontwikkeling volg je nauwgezet met jouw werkplekbegeleider, school- en instituutsopleider. Meer informatie over de fasen en leerdoelen is te vinden in [bijlage C](#). Aanvullend zijn in [bijlage D](#) richtlijnen werkplekleren en kernpraktijken opgenomen die passend zijn bij elke fase van werkplekleren.

3. Beoordeling werkplekleren

De beoordeling van werkplekleren vindt plaats na elke periode (kwartiel) en daarmee vier keer per studiejaar. We hanteren twee vormen van beoordeling: een formatieve beoordeling (na periode 1 en 3) en een summatieve beoordeling (na periode 2 en 4).

3.1 Formatieve beoordeling

De formatieve beoordeling bestaat uit een zelfbeoordeling en bespreking, en is bedoeld om jou inzicht te geven in je ontwikkeling tot op dat moment: waar ben je al goed in en waar wil je de komende periode extra aandacht aan besteden? Anders gezegd: wat zijn je concrete leerdoelen voor de komende periode? Dat noemen we ook wel een zelfevaluatie. Je beoordeelt jezelf aan de hand van het beoordelingsinstrument voor werkplekleren en je bespreekt dit met je werkplekbegeleider, schoolopleider en/of instituutopleider. Vervolgens upload je jouw zelfevaluatie in Brightspace en wordt deze verwerkt door de instituutopleider.

3.2 Summatieve beoordeling

De summatieve beoordeling is een eindbeoordeling over één semester werkplekleren. Deze beoordeling wordt gegeven door je werkplekbegeleider, schoolopleider en/of instituutopleider en wordt met jou besproken. Je start deze beoordeling met een zelfevaluatie. Deze is niet van invloed op de beoordeling die je van je werkplekbegeleider, schoolopleider en/of instituutopleider ontvangt. Uiteraard bespreek je je zelfevaluatie wel in het beoordelingsgesprek. Na de bespreking upload je jouw eindbeoordeling inclusief de zelfevaluatie én je nieuwe leerdoelen in Brightspace, zodat je instituutopleider deze beoordeling in bison/osiris kan plaatsen. Je gaat daarna met je studiecoach in gesprek over je algehele studievoortgang en professionele ontwikkeling.

In de jaaragenda werkplekleren (zie [bijlage A](#)) kun je zien op welke momenten er iets van je wordt verwacht met betrekking tot de beoordeling van WPL. Een volledige instructie voor beoordeling en workflow zijn te vinden in [bijlage B](#).

Voor de eindbeoordeling van de stage gelden onderstaande beoordelingsnormen:

Uitmuntend:	voldaan aan de voorwaardelijke eisen, geen onvoldoendes en tenminste drie (van de vier) bekwaamheden beoordeeld met 'uitmuntend', de andere bekwaamheid is beoordeeld met 'goed'.
Goed:	voldaan aan de voorwaardelijke eisen, geen onvoldoendes, tenminste drie (van de vier) bekwaamheden beoordeeld met 'goed'.
Voldoende:	voldaan aan de voorwaardelijke eisen, geen onvoldoendes bij de beoordeling van de bekwaamheden. Er is maximaal één onvoldoende bij de kernen gescoord.
Onvoldoende:	niet voldaan aan de voorwaardelijke eisen en/of één of meer onvoldoendes bij de beoordeling van de bekwaamheid.

3.2.1 Beoordeling WPL is voldoende of hoger

Je bent goed op weg en je kunt verder gaan in deze fase of je gaat aan het einde van het studiejaar naar een volgende fase. Je verandert nu van stagegroep en/of bouw.

Als je beoordeling op **één kern** van een bekwaamheid met een onvoldoende is beoordeeld, maar is de totale bekwaamheid wel voldoende, dan ga je wel door naar de volgende fase. Uiteraard stel je voor jezelf dan weer nieuwe leerdoelen vast.

3.2.2. Beoordeling WPL is onvoldoende

Voorlopige onvoldoende en herbeoordeling

Als één van de bekwaamheden na een semester met een onvoldoende worden beoordeeld (of twee kernen onvoldoende zijn) dan betekent dit dat werkplekleren met een voorlopige onvoldoende wordt afgerond. Na één periode (kwartiel) vindt een herbeoordeling plaats van de betreffende bekwaamheid. Is deze dan voldoende, dan kan de fase afgerond worden en kun je verder naar de volgende fase.

Onvoldoende en herkansing

Als meerdere bekwaamheden met een onvoldoende worden beoordeeld dan betekent dit dat werkplekleren met een onvoldoende wordt beoordeeld en de gehele stage herkanst dient te worden. Deze herkansing van het werkplekleren vindt plaats in het volgende semester of het volgende studiejaar. Je vervolgt dan de stage in een nieuwe stagegroep, maar blijft werken aan de doelen die met een onvoldoende waren beoordeeld. Uiterlijk in de laatste week van deze nieuwe periode wordt het definitieve oordeel uitgesproken over de herkansing van het werkplekleren. Bij een voldoende (of hogere) beoordeling van herkansing wordt de stage gecontinueerd. Bij opnieuw een onvoldoende beoordeling volgt een gesprek tussen de student en de opleiders over stage, voortzetting opleiding en daarbij behorende kansen en risico's.

Specifiek voor eerstejaars (WPL-fase A):

Als meerdere bekwaamheden aan het eind van het semester met een onvoldoende worden beoordeeld dan betekent dit dat werkplekleren met een onvoldoende wordt beoordeeld. De stage wordt dan herkanst aan de hand van een second opinion, wat betekent dat een andere instituutsopleider, op basis van een lesbezoek een oordeel uitspreekt over de stage. Bij een voldoende (of hogere) beoordeling van de herkansing op basis van een second opinion kan de stage in de opleiding worden vervolgd mits de student voldoende studiepunten heeft behaald. Een onvoldoende beoordeling van Werkplekleren fase A betekent dat je in het daarop volgende studiejaar niet kunt deelnemen aan het onderwijs en toetsing van de volgende fase. Werkplekleren fase A is namelijk onderdeel van de doorstroomnorm. Je kunt dan op basis van algehele resultaten een ontwikkeladvies krijgen indien er voldoende groeipotentie aanwezig is of een negatief studieadvies in de situatie waarbij de opleiding je niet beroepsgeschikt of opleidingsgeschikt acht (zie ook Onderwijs- en Examenreglement, artikel 6, op mijnsaxion.nl).

Hierna volgt een schematische weergave van de verschillende scenario's behorend bij de summatieve beoordelingen:

Beoordeling bekwaamheid	Eindbeoordeling WPL	Vervolg
Alle bekwaamheden minimaal voldoende en maximaal één kern met een onvoldoende	Voldoende of hoger	Nieuwe fase WPL
Eén bekwaamheid onvoldoende	Voorlopig onvoldoende	Voorwaardelijk naar nieuwe onvoldoende fase WPL Herbeoordeling na één kwartiel/periode
	Herbeoordeling voldoende?	Voortzetting WPL
	Herbeoordeling onvoldoende?	Gesprek met beoordelaars over WPL, mogelijkheden en risico's
Meer dan één bekwaamheid onvoldoende	Onvoldoende	Fase WPL herkansen

Beoordelingsprocedure in fase WPL D - LIO

De procedure in de laatste fase van de opleiding, fase WPL D - LIO, is in grote lijnen hetzelfde als bij de overige fases. Dat wil zeggen dat dezelfde beoordelingssystematiek wordt gebruikt.

Hieronder de punten waarop de beoordelingsprocedure voor WPL D - LIO afwijkt:

1. Na ongeveer 6-8 weken vindt een tussenbeoordeling (fase D1) plaats (dus niet alleen een zelfevaluatie) door de werkplekbegeleider en de schoolopleider.
2. Bovendien wordt een lesbezoek gedaan door de schoolopleider en de instituutopleider.
3. De schoolopleider en de instituutopleider zijn beiden betrokken bij de eindbeoordeling van WPL D – LIO (fase D2).

4. Kernpraktijken en richtlijnen

Kennis is een noodzakelijke, maar niet voldoende voorwaarde voor professioneel handelen in de praktijk. De oefening, toepassing, de integratie, het ervaren vindt plaats in de door theorie geïnformeerde praktijk en kernpraktijken. Door middel van onder andere het werkplekleren in de onderwijspraktijk, het uitvoeren van kernpraktijken en het doen van onderzoek wordt verworven kennis toegepast bij het handelen in authentieke beroepssituaties.

4.1 Kernpraktijken

Kernpraktijken zijn authentieke, integrerende en complexe onderwijssituaties die essentieel en kenmerkend zijn voor de onderwijspraktijk. Kernpraktijken zijn handelingen of activiteiten die een leerkracht vaak toepast, die aangeleerd kunnen worden, die recht doen aan de complexiteit van de onderwijspraktijk en waarbij een integratie plaatsvindt van kennis, vaardigheden en houdingsaspecten. Doel van het bekwaam worden in de kernpraktijken is de stimulering van praktijkwijsheid (leren van, voor en in de praktijk). Kernpraktijken hebben als doel om theorie en praktijk nadrukkelijk met elkaar te verbinden, waarbij essenties van het beroep voor het voetlicht worden gebracht. Er wordt gebruikgemaakt van zowel gecontroleerde settings (op het instituut) als authentieke settings (in het werkveld). Begeleiding bij het werken aan de kernpraktijken vindt plaats vanuit het instituut en vanuit het werkveld. Ieder studiejaar kent twee semesters en in ieder semester staat een kernpraktijk centraal.

De authentieke setting (werkveld) kan weerbarstig zijn. Zaken zoals die vanuit de theorie zijn geleerd blijken in de praktijk soms anders te gaan. Ook het organiseren van het werk wordt op die manier beïnvloed door datgene wat gebeurt in de praktijk. Daarom is het van belang dat ten gunste van de uitvoering van de aan de kernpraktijken gekoppelde opdrachten nauwkeurige afstemming plaatsvindt tussen studenten, werkplekbegeleiders en opleiders.

De kernpraktijken maken deel uit van het opleidingsmodel, opgenomen in figuur 1. Het opleidingsmodel is afgeleid van het beroepsbeeld en bestaat uit drie componenten. Deze zijn: 1. praktijkgeïnformeerde theorie, 2) theoriegeïnformeerde praktijk, en 3) kernpraktijken. De drie componenten zijn te onderscheiden, maar overlappen ook en dragen gezamenlijk bij aan de ontwikkeling van de persoonlijke professionele ontwikkeling (PPO) van de student.

Figuur 1: Opleidingsmodel pabo (Onderwijs- en toetsbeleid, 2026)

Elke halfjaar kent een zogeheten rationale, waarin de kern van het onderwijs en de kernpraktijk is weergegeven. Afgeleid van de rationale zijn kernpraktijken geselecteerd die passen bij het niveau van ontwikkeling van de student en toenemen in complexiteit gedurende de opleiding. Bij de rationales zijn een of meerdere spanningsvelden opgenomen, die deze complexiteit weerspiegelen. De student leert met het oefenen van de kernpraktijk zich te verhouden tot een of meerdere spanningsveld(en). De titels van de rationales en de bijbehorende kernpraktijken zijn opgenomen in Tabel 1. Meer informatie en uitgebreide omschrijving van de rationales zijn te vinden in het onderwijs- en toetsbeleid (2026).

Tabel 1. *Overzicht van de rationales en kernpraktijken*

Pabo 1	Pabo 2	Pabo 3	Pabo 4
A1. Kennis maken <i>Kernpraktijk: Leerkrachtgestuurd versus leerlinggericht onderwijs</i>	B1. Ontwikkeling van leren <i>Kernpraktijk: Leren als middel versus leren als doel</i>	C1. Specialisatie en passend onderwijs <i>Kernpraktijk: Inclusief onderwijs</i>	D1. Minor
A2. Inleiden in betekenissen <i>Kernpraktijk: Inleiden versus aansluiten</i>	B2. Specialisatie jonge/ oudere kind <i>Kernpraktijk: Geïntegreerd onderwijs versus geïsoleerd onderwijs</i>	C2. Verdiepen van persoonlijk profiel <i>Kernpraktijk: Teamgericht werken versus individueel verdiepen</i>	D2. Lio en Afstuderen <i>Kernpraktijk: Onderwijsmanifest</i>

4.2 Richtlijnen en praktijkopdrachten

Naast richtlijnen per fase van het werkplekleren en omschrijving van de kernpraktijken (zie [bijlage D](#)) worden vanuit de verschillende leereenheden opdrachten aangedragen die uitgevoerd worden in de praktijk. De achtergronden, inhouden en praktische invulling zijn te vinden in brightspace en op de website van het partnerschap.

Bijlage A Jaarplanning werkplekieren voltijd

Jaarplanning werkplekieren route pabo voltijd 2026-2027

Werkplekieren: pabo Deventer op maandag en dinsdag, pabo Enschede op donderdag en vrijdag.

	Eerste semester	Tweede semester
Eerste Jaar	WPL Fase A1 Van 14 september 2026 t/m 29 januari 2027. Stageweek WPL: Week 2.7: 04 januari t/m 08 januari 2027. Toetsweek 1.9: 02 t/m 06 november 2026. Student heeft geen stage. Zelfevaluatie Formatieve evaluatie. TVO dag Deventer: maandag 16 november 2026 (week 2.2). TVO dag Enschede: donderdag 12 en vrijdag 13 november 2026 (week 2.1). Eindbeoordeling WPL A1 in week 2.7 t/m 2.9: 4 januari t/m 22 januari 2027. Toetsweken 2.9: 18 t/m 23 januari 2027 en week 2.10: 25 t/m 29 januari 2027. In deze twee toetsweken lopen de studenten in overleg twee dagen stage.	WPL Fase A2, wisselen van bouw Van 01 februari 2027 tot zomervakantie stageschool. Stageweek WPL: Week 3.6: 15 t/m 19 maart 2027. Toetsweken week 3.9 en 3.10: 5 t/m 15 april 2027 In deze twee toetsweken lopen studenten in overleg twee dagen stage. Zelfevaluatie Formatieve evaluatie in week 3.9: 5 t/m 09 april 2027. Grenslandenreis in week 4.2: 10 tot 14 mei 2027. Studenten lopen wel stage. Eindbeoordeling WPL A2 in week 4.5 t/m 4.7: 31 mei t/m 18 juni 2027, in verband met studieadviezen aan eerstejaars. In week 4.9: 28 juni t/m 02 juli 2027, hebben de studenten een theaterweek. Deze week hebben studenten geen stage. Toetsweek 4.8: 21 t/m 25 juni 2027. Toetsweek 4.10: 05 t/m 09 juli 2027.
Tweede Jaar	WPL Fase B1 Van 14 september 2026 t/m 29 januari 2027. Toetsweek 1.9: 02 t/m 06 november 2026. Student heeft geen stage. Zelfevaluatie Formatieve evaluatie in week 1.9: 02 t/m 06 november 2026 Stageweek WPL: Week 2.7: 04 januari t/m 08 januari 2027. Eindbeoordeling WPL B1 in week 2.7 t/m 2.9 4 januari t/m 22 januari 2027. Toetsweken 2.9 en 2.10: 18 t/m 29 januari 2027. In deze twee toetsweken lopen de studenten in overleg twee dagen stage.	WPL Fase B2, wisselen van groep Van 01 februari 2027 tot zomervakantie stageschool. Specialisatie Jonge kind naar kleutergroep: groep 1 of 2. Specialisatie Oudere kind naar bovenbouwgroep: groep (4) 5 - 8. Stageweken WPL: Week 3.6: 15 t/m 19 maart 2027. Week 4.6: 07 t/m 12 juni 2027. Toetsweken week 3.9 en 3.10: 05 t/m 16 april 2027 In deze twee toetsweken lopen studenten in overleg twee dagen stage. Zelfevaluatie Formatieve evaluatie in week 3.9: 05 t/m 09 april 2027. Europareis in week 4.1: 19 t/m 24 april 2027. Studenten lopen geen stage. De eindbeoordeling WPL B2, week 4.7 t/m 4.9: 14 juni t/m 02 juli 2027. Toetsweken 4.9 en 4.10: 28 juni t/m 08 juli 2027. In deze twee toetsweken lopen studenten in overleg twee dagen stage.

	Eerste semester	Tweede semester
Derde jaar	WPL Fase C1 Start meteen na de zomervakantie van de stageschool 2026 t/m 29 januari 2027. Specialisatie Jonge kind naar groep 3 of 4. Specialisatie Oudere kind naar andere bovenbouwgroep (groep (4) 5 - 8). S(B)O dag (week 1.8): Deventer vrijdag 30 oktober 2026 Enschede dinsdag 27 oktober en woensdag 28 oktober 2026. Stageweken: Week 1.6: 05 t/m 09 oktober 2026. Week 2.7: 04 t/m 08 januari 2027. Toetsweek 1.9: 02 t/m 06 november 2026. Student heeft wel stage behalve als student toets heeft. Zelfevaluatie WPL C1 in week 1.9: 02 t/m 06 november 2026. Eindbeoordeling WPL C1 in week 2.7 t/m 2.9 4 januari t/m 22 januari 2027. Toetsweken 2.9 en 2.10: 18 t/m 29 januari 2027. In deze twee toetsweken lopen studenten in overleg twee dagen stage.	WPL fase C2 Van 01 februari tot zomervakantie stageschool. Stage in bouw naar keuze. Stage in overleg met de opleidingsschool, hierbij hoeft geen rekening meer gehouden te worden met de leeftijdsspecialisatie. Stageweken WPL: Week 3.6: 15 t/m 19 maart 2027. Week 4.6: 07 t/m 12 juni 2027. Toetsweken week 3.9 en 3.10: 05 t/m 15 april 2027. Week 3.9: 05 t/m 09 april 2027 - Randstad/Austerlitz meerdaagse. Studenten lopen geen stage. Zelfevaluatie WPL C2 in week 3.9: 05 t/m 9 april 2027. De eindbeoordeling WPL C2, week 4.7 t/m 4.9: 14 juni t/m 02 juli 2027. Toetsweken 4.9 en 4.10: 28 juni t/m 09 juli 2027. In deze twee toetsweken lopen studenten in overleg twee dagen stage.
Vierde jaar	Student volgt minor óf Een kleine groep studenten start hier hun lio-fase. Studenten hebben één lesdag op de pabo. Start lio-fase: direct na de zomervakantie. Het werkplekleren is drie dagen per week waarvan één dag naar keuze kan worden ingevuld passend bij de ontwikkelingen van de student op de opleidingsschool. Zie document 'toelichting op de lio-fase'. Stageweken WPL lio: Eerste week is startweek van de lio-school. Week 1.6: 5 t/m 9 oktober 2026. Week 2.7: 4 t/m 8 januari 2027. WPL D1 beoordeling in week 1.6 t/m 1.8: 12 t/m 30 oktober 2026. Eindbeoordeling WPL D2 week 2.7: 04 t/m 08 januari 2027, in verband met afstuderen.	Student volgt minor óf Student start vanaf 01 februari 2027 met lio-fase. Studenten hebben één lesdag op de pabo. Start lio-fase vanaf semester 2. Het werkplekleren is drie dagen per week waarvan één dag naar keuze kan worden ingevuld passend bij de ontwikkelingen van de student op de opleidingsschool. Zie document 'toelichting op de lio-fase'. Stage duurt tot de start van de zomervakantie van de opleidingsschool. Stageweken WPL lio: Week 3.1: 01 t/m 05 februari 2027. Week 3.6: 15 t/m 19 maart 2027. Week 4.6: 07 t/m 12 juni 2027. WPL D1 beoordeling in week 3.7: 15 t/m 19 maart 2027. Eindbeoordeling WPL D2 in week 4.7 en 4.8: 14 t/m 25-juni 2027 in verband met afstuderen.
	Zomervakantie 2026 • Zomervakantie PO regio Noord: 03 juli t/m 14 augustus 2026. • Zomervakantie PO regio Zuid 10 juli t/m 21 augustus 2026. • Zomervakantie PO regio Midden 17 juli t/m 28 augustus 2026. • Zomervakantie Saxion 17 juli t/m 21 augustus 2026.	Zomervakantie 2027 • Zomervakantie PO regio Noord: 10 juli t/m 22 augustus 2027. • Zomervakantie PO regio Midden: 17 juli t/m 29 augustus 2027. • Zomervakantie PO regio Zuid: 24 juli t/m 5 september 2027. • Zomervakantie Saxion 24 juli t/m 30 augustus 2027.

Bijlage B Instructie & workflow voor de beoordeling WPL

Uitgangspunt: Het initiatief voor alle fasen van de (zelf)beoordeling ligt bij de student.

Richtlijn voor afronding →	Periode 1 (kwartiel)	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Voltijd	Z	Z+B	Z	Z+B

Z = Zelfbeoordeling

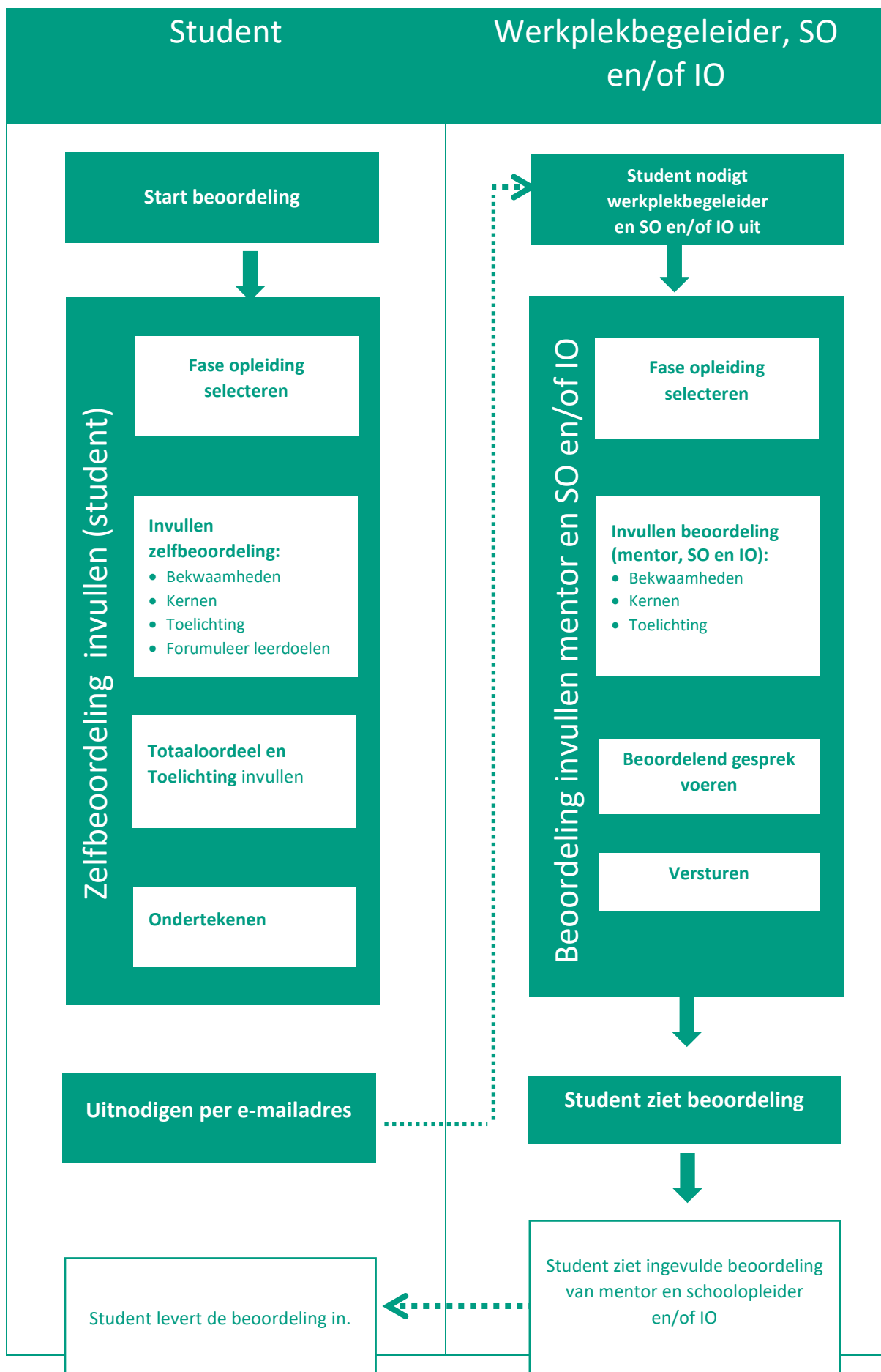
B = Beoordeling door werkplekbegeleider en schoolopleider/instituutopleider

WPL ZELFBEOORDELING (Z) Formatief Bachelor

1. De student vult de zelfbeoordeling in en formuleert daarbij doelen.
2. De student nodigt de werkplekbegeleider en schoolopleider/instituutopleider uit om de zelfbeoordeling te bekijken (en vraagt feedback, geen beoordeling)
3. De student maakt een afspraak voor een gesprek.
4. Er vindt een ontwikkelingsgericht gesprek plaats.
5. De instituutopleider van de student stelt zich op de hoogte van de zelfbeoordeling.

WPL BEOORDELING (Z+B) Summatief Bachelor

1. De student vult de beoordeling in en formuleert daarbij nieuwe doelen.
2. De student nodigt de werkplekbegeleider, de schoolopleider en/of instituutopleider uit om de beoordeling in te vullen.
3. De werkplekbegeleider en schoolopleider en/of instituutopleider vullen de beoordelingen in.
4. De schoolopleider/instituutopleider nodigt de student uit voor een beoordelend gesprek.
5. Er vindt een beoordelend gesprek plaats (student, werkplekbegeleider en schoolopleider/instituutopleider).
6. De student levert de beoordeling in.
7. De instituutopleider bekijkt summatieve beoordeling en verwerkt de beoordeling werkplekleren (O/V/G/U) van de student eerst in Brightspace en zet deze daarna in Bison/Osiris.

Bijlage C Leerdoelen Werkplekieren

Voltijd
Jaar 1: WPL fase A - beoordeling na eerste half jaar (A1) en na tweede half jaar (A2) Jaar 2: WPL fase B - beoordeling na eerste half jaar (B1) en na tweede half jaar (B2) Jaar 3: WPL fase C - beoordeling na eerste half jaar (C1) en na tweede half jaar (C2) Jaar 4: WPL fase D lio eerste half jaar, beoordeling na periode 1 (D1) en na periode 2 (D2) WPL fase D lio tweede half jaar, beoordeling na periode 3 (D1) en na periode 4 (D2) <i>N.B. In werkplekieren bouwen studenten voort op én voldoen ze aan eerdere fasen.</i>
Deeltijd
4-jarig traject (regulier) Jaar 1: WPL fase A - beoordeling na eerste half jaar (A1) en na tweede half jaar (A2) Jaar 2: WPL fase B - beoordeling na eerste half jaar (B1) en na tweede half jaar (B2) Jaar 3: WPL fase C - beoordeling na eerste half jaar (C1) en na tweede half jaar (C2) Jaar 4: Eerste half jaar minor. WPL fase D – lio - tweede half jaar, beoordeling na periode 3 (D1) en na periode 4 (D2) 3-jarig traject (onderwijsassistent) Jaar 1: WPL fase A - beoordeling na eerste half jaar (A2); WPL fase B - beoordeling na tweede half jaar (B1) Jaar 2: WPL fase B - beoordeling na eerste half jaar (B2); WPL fase C - beoordeling na tweede half jaar (C1) Jaar 3: WPL fase C - beoordeling na eerste half jaar (C2); WPL fase D – lio -beoordeling tweede half jaar, na periode 3 (D1) en na periode 4 (D2) 2,5-jarig traject (Ad-PEP, HBO-niet aanverwant) Jaar 1: WPL fase A - beoordeling na eerste half jaar (A2); WPL fase B - beoordeling na tweede half jaar (B2) Jaar 2: WPL fase C - beoordeling na eerste half jaar (C1); WPL fase C - beoordeling na tweede half jaar (C2) Jaar 3: WPL fase D – lio - beoordeling eerste half jaar, na periode 1 (D1) en na periode 2 (D2) 2-jarig traject (HBO-aanverwant) Jaar 1: WPL fase A - beoordeling na eerste half jaar (A2); WPL fase B - beoordeling na tweede half jaar (B2) Jaar 2: WPL fase C - beoordeling na eerste half jaar (C2); WPL fase D – lio - beoordeling tweede half jaar, na periode 3 (D1) en na periode 4 (D2) <i>N.B. In werkplekieren bouwen studenten voort op én voldoen ze aan eerdere fasen.</i>

Pedagogische bekwaamheid¹ Kernen: 1. Pedagogisch handelen 2. Bijdragen aan brede pedagogische doelen	WPL A Oriëntatie- en basisfase Indicatoren	WPL B Verdiepingsfase Indicatoren	WPL C Profileringsfase Indicatoren	WPL D - LIO Afstudeerfase Indicatoren
	Kern 1: Pedagogisch handelen			
	Fase A	Fase B	Fase C	Fase D
	De student • draagt actief bij aan een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat, waarbij hij oog heeft voor de behoeften, gevoelens en ontwikkeling van elke individuele leerling. • stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van de leerling. • analyseert en onderbouwt zijn pedagogisch handelen op individueel niveau aan de hand van praktijkervaringen en relevante vakliteratuur. Op basis hiervan formuleert de student een beargumenteerd en persoonlijk antwoord op de vraag: 'Wie ben ik als leerkracht?' • volgt actief de ontwikkeling van leerlingen in hun leren en gedrag tijdens de les, maakt bewust contact en stemt zijn pedagogisch handelen af op de behoeften en signalen van de leerlingen. • communiceert actief met werkplekbegeleider (mentor) rondom de leerling.	De student • zorgt voor een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat op groepsniveau, waarbij hij bewust inspeelt op groepsdynamica en de interactie tussen leerlingen bevordert. • stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van de leerlingen tijdens een les in de praktijk. • onderbouwt zijn pedagogisch handelen op groepsniveau met behulp van relevante literatuur. • communiceert actief met diverse betrokkenen rondom de leerlingen en is daarbij omgevingsbewust.	De student • creëert samen met de leerlingen een veilig en stimulerend pedagogisch leef- en leerklimaat, waarbij hij bewust rekening houdt met de diversiteit binnen de groep. • zet actief in op het opbouwen van positieve relaties, het versterken van groepsdynamiek en het gezamenlijk opstellen van groepsregels, met name in de gouden weken. • signaleert pedagogische vraagstukken gericht op de groep en kan zijn pedagogisch handelen hierop aanpassen op individueel- en groepsniveau • volgt de ontwikkeling van leerlingen in hun leren en gedrag en stemt zijn pedagogisch handelen daarop af in overleg met collega's. • stimuleert het zelfvertrouwen en de motivatie van leerlingen om te leren.	De student • signaleert vraagstukken en ontwerpt pedagogisch passende leeractiviteiten voor leerlingen, begeleidt deze/voert deze uit en evalueert zijn handelen en het effect van de leeractiviteiten. Waar nodig benut hij de zorgstructuur van de onderwijsinstelling. • onderbouwt zijn pedagogisch handelen met behulp van actuele pedagogische inzichten. • volgt de ontwikkeling van leerlingen in hun leren en gedrag en stemt zijn pedagogisch handelen, in overleg met collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn, daarop af. • communiceert actief met diverse betrokkenen rondom de leerlingen, is omgevingsgevoelig en benut de diverse sociale netwerken rond de leerling.

Kern 2: Bijdragen aan brede pedagogische doelen				
Fase A		Fase B		Fase C
Fase D				
De student		De student		De student
• volgt de sociaalemotionele en morele ontwikkeling van individuele leerlingen en kan hierover in gesprek gaan met werkplekbegeleider of schoolopleider. • onderbouwt zijn handelen om de sociaal emotionele en morele ontwikkeling van individuele leerlingen te stimuleren.		• signaleert met behulp van literatuur de sociaalemotionele en morele ontwikkeling en de ontwikkeling van wendbaarheid en weerbaarheid van leerlingen. • onderbouwt zijn handelen op groepsniveau om de sociaalemotionele en morele ontwikkeling van individuele leerlingen te stimuleren. • draagt bij aan sociaalmaatschappelijke en ethische doelen als duurzaamheid, inclusie en democratisch burgerschap, op grond van de actuele maatschappelijke context.		• stimuleert de sociaalemotionele en morele ontwikkeling en de ontwikkeling van wendbaarheid en weerbaarheid van leerlingen. • draagt in samenwerking met collega's bij aan sociaalmaatschappelijke en ethische doelen als duurzaamheid, inclusie en democratisch burgerschap op grond van de actuele maatschappelijke context en de verwachte toekomstige veranderingen voor leerlingen.
				De student
				• draagt actief bij aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van elke leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene, ook in diens oriëntatie op beroepen of vervolgoopleidingen en het ontwikkelen van een beroepsidentiteit (gebruikmakend van netwerken/structuren van de organisatie). • draagt met zijn handelen bij aan het uitvoeren van de onderwijsvisie van de school, en aan de kwalificatie, socialisatie en subjectificatie van de leerlingen.

Vakdidactische bekwaamheid ²	WPL A Oriëntatie- en basisfase Indicatoren	WPL B Verdiepingsfase Indicatoren	WPL C Profileringsfase Indicatoren	WPL D - LIO Afstudeerfase Indicatoren
	Kern 1: Vakdidactisch ontwerpen en voorbereiden			
Kernen	Fase A	Fase B	Fase C	Fase D
1. Vakdidactisch ontwerpen en voorbereiden 2. Vakdidactisch uitvoeren 3. Vakdidactisch evalueren	De student - ontwerpt leeractiviteiten met een bestaande methode, afgestemd op leerdoelen. - richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, passend bij de leerdoelen. - onderbouwt het eigen (vak)didactisch handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten, verkregen in en gebaseerd op theorie en praktijk. - ontwerpt onderwijs voor verschillende vak- en vormingsgebieden vanuit leerkrachtsturing en vanuit onderwijs dat meer leerlinggericht is. - ontwerpt onderwijs waarbij hij aansluit bij leef- en belevingswerelden van leerlingen en onderwijs waarbij hij leerlingen inleidt in nieuwe en onbekende werelden.	De student - ontwerpt leeractiviteiten en richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, aansluitend op doelen, niveau en leerlingkenmerken. - past, samen met collega's, een serie lesactiviteiten aan dat onderdeel is van een grotere onderwijseenheid of doorgaande lijn, afgestemd op langeretermijndoelen van het vakgebied, via een proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen. - kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, waarbij naast de leerinhoud het leren van de leerlingen wordt ondersteund en ontwikkeld (leren als doel en leren als middel). - past diverse didactische modellen toe (meer leerkrachtgestuurd; meer leerlinggericht; gericht op aansluiten en inleiden).	De student - ontwerpt leeractiviteiten en richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in, in afstemming met collega's en passend bij het onderwijskundig beleid van de school. - ontwikkelt samen met collega's lessenseries, afgestemd op langeretermijndoelen van het vakgebied, via een proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen. - onderbouwt het eigen (vak)didactische handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten en werkwijzen en legt relaties tussen theorie en praktijk. - kan passend en inclusief onderwijs ontwerpen waarbij hij op verschillende manieren rekening houdt met verschillen tussen leerlingen. - kan lessen ontwerpen waarbij tenminste twee vakken zijn geïntegreerd.	De student - ontwerpt zelfstandig leeractiviteiten en richt de fysieke en/of digitale leeromgeving in. De leerinhouden van het vakgebied en de inzet van de verschillende (vak)didactische methodieken en middelen zijn duidelijk gerelateerd zijn aan de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de leerlingen. - ontwikkelt samen met collega's ook grotere onderwijseenheden, doorgaande lijnen en leertrajecten, afgestemd op langere termijndoelen van het vakgebied, via een proces van analyseren, ontwerpen, maken, uitvoeren, evalueren en bijstellen. - onderbouwt het eigen (vak)didactische handelen met behulp van actuele (vak)didactische inzichten en werkwijzen, met oog voor relatie tussen verschillende vakgebieden. - zorgt samen met collega's voor (vak)didactische innovaties binnen de school.

Kern 2: Vakdidactisch uitvoeren				
Fase A		Fase B		Fase C
Fase D				
De student		De student		De student
- voert in een les planmatig en doelgericht een onderwijs- of begeleidingsactiviteit uit gebruikmakend van een bestaande lesmethode. - zorgt voor een gestructureerd lesverloop. - communiceert duidelijk over verwachtingen en leerdoelen en motiveert leerlingen. - legt de leerstof begrijpelijk en aansprekend uit. - zet (digitale) leermiddelen doelgericht in. - begeleidt leerlingen actief, stelt stimulerende vragen en geeft gerichte, opbouwende feedback. - bevordert samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid. - observeert een onderwijsprofessional tijdens de uitvoering op de onderwijssituatie en is in staat een gesprek te voeren over het aanpassen van het handelen door gebruik te maken van verschillende inzichten uit praktijk en theorie. - kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool, onderwijs uitvoeren vanuit leerkrachtsturing en vanuit onderwijs dat meer leerlinggericht is. - kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs uitvoeren, waarbij hij aansluit bij leef- en		- voert, in afstemming met collega's, tijdens een serie lessen planmatig en doelgericht meerdere onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit gebruikmakend van een lesmethode of eigen ontworpen materiaal. - maakt in een serie lessen gebruik van verschillende (vak)didactische activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen, om het leren betekenisvol te maken en ervoor te zorgen dat leerlingen de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied behalen. - kan door inzichten vanuit de literatuur en ervaringen in de praktijk het handelen op verschillende manieren aanpassen op de situatie. - biedt leerstrategieën aan om het zelfstandig werken te bevorderen (leren als middel en leren als doel). - vraagt leerlingen na te denken over strategieën bij de aanpak (leren als middel en leren als doel). - laat lesovergangen ordelijk verlopen en hanteert een efficiënte en flexibele organisatie (klassenmanagement)		- voert zelfstandig, in afstemming met collega's, planmatig en doelgericht onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit gedurende een hele schooldag. - bevordert dat leerlingen een actief aandeel hebben in de keuze, planning en beoordeling van hun werk of spel. - maakt gebruik van (vak)didactische, activerende werkvormen, aansluitend bij de gestelde doelen en specifieke talenten en leerbehoeften van leerlingen, om het leren betekenisvol te maken en leerlingen te activeren om de gestelde doelen ten aanzien van het vakgebied te behalen. Houdt daarbij rekening met verschillen tussen leerlingen. - stemt de instructie en didactische aanpak af op de onderwijsbehoeften op groeps-, subgroep-, en individueel niveau. - kan zijn klassenmanagement afstemmen op de bestaande regels en routines.
				De student
				- voert zelfstandig, in afstemming met collega's, planmatig en doelgericht onderwijs- en begeleidingsactiviteiten uit. - draagt zorg voor een overzichtelijke, ordelijke, taakgerichte sfeer in de klas en de lessen gedurende een hele schooldag en hanteert daarbij een efficiënte en flexibele organisatie ten bate van de leer- en ontwikkelingsactiviteiten (klassenmanagement). - handelt met persoonlijke aandacht voor leerlingen, volgens beroepsethische normen, en doet recht aan de aanwezige diversiteit.

	belevingswerelden en onderwijs waarbij hij leerlingen inleidt in nieuwe en onbekende werelden. • klassenmanagement: zorgt voor een overzichtelijke sfeer, laat de lesfasen binnen de les ordelijk verlopen en is in staat om de geplande organisatie flexibel aan te passen bij onvoorziene omstandigheden. • formuleert heldere, eenduidige opdrachten en vragen voor leerlingen in een les die betrekking hebben op klassenmanagement en taakuitvoering (taaldoel).			
--	--	--	--	--

Kern 3: Vakdidactisch evalueren				
Fase A		Fase B	Fase C	Fase D
De student • zorgt tijdens een les voor passende formatieve evaluatie (bijv. via controlevragen) en heeft zicht op wat kinderen geleerd hebben. • analyseert regelmatig of de leerdoelen gerealiseerd worden. • kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs evalueren vanuit leerkrachtsturing en vanuit onderwijs dat meer leerlinggericht is. • kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs evalueren, waarbij hij aansluit bij leef- en belevingswerelden en onderwijs waarbij leerlingen inleidt in nieuwe en onbekende werelden.		De student • zorgt in een serie lessen voor passende formatieve evaluatie en summatieve toetsing. • past lessen inhoudelijk aan op basis van evaluatieresultaten. • kan voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs evalueren • evalueert met leerlingen strategieën bij de aanpak van het leren (leren als middel en leren als doel).	De student • volgt bij de uitvoering en na afloop van het onderwijs de ontwikkeling van leerlingen in de te bereiken (korte en lange termijn) leerdoelen van het vakgebied. • zorgt voor passende formatieve evaluatie en summatieve toetsing, analyseert regelmatig en adequaat of en hoe de leerdoelen gerealiseerd worden, monitort het effect van de evaluaties en toetsing en stelt op basis van deze analyse zo nodig de leeractiviteiten bij. • kan relevante informatie verzamelen over leerlingen en deze vertalen in onderwijsbehoeften. • kan leerproblemen signaleren en kan indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen. • kan toetsen ontwikkelen, toetsresultaten beoordelen, analyseren en interpreteren en kan de kwaliteit van toetsen en examens beoordelen.	De student • gebruikt meerdere evaluatie-instrumenten op groeps- en individueel niveau en stelt op basis van deze analyse zo nodig de leeractiviteiten of grotere onderwijseenheden of leertrajecten (vak)didactisch bij.

Vakinhoudelijk bekwaam ³	WPL A Oriëntatie- en basisfase Indicatoren	WPL B Verdiepingsfase Indicatoren	WPL C Profileringsfase Indicatoren	WPL D - LIO Afstudeerfase Indicatoren
	Fase A	Fase B	Fase C	Fase D
	De student • beheerst de leerstof qua kennis en vaardigheden gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs. • heeft kennis van de wereld. • beheerst de basisvakken: taal en rekenen.	De student • beheerst de leerstof qua kennis en vaardigheden gericht op het behalen van de kerndoelen van het primair onderwijs. • toont aan dat hij zich heeft verdiept in de leerstof voor de onderbouw of bovenbouw.	De student • verdiept zich in de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen. • bouwt vanuit de leerlijnen voort op het voorgaande onderwijs. • ontwikkelt onderwijs dat aansluit op eerdere leerervaringen van leerlingen en bereidt leerlingen effectief voor op vervolgonderwijs. • laat in zijn onderwijs zien dat hij zich als vakspecialist theoretisch en praktisch verdiept heeft in twee basisschoolvakken (vakprofileringen).	De student • beheerst alle basisschoolvakken. • overziet de opbouw van het curriculum en de doorlopende leerlijnen.

	WPL A Oriëntatie- en basisfase Indicatoren	WPL B Verdiepingsfase Indicatoren	WPL C Profileringsfase Indicatoren	WPL D - LIO Afstudeerfase Indicatoren
Onderzoekend handelen en professionele identiteit⁴ Kernen: 1. Onderzoekend handelen 2. Professionele identiteit: a. Professioneel ontwikkelen b. Professionele identiteit expliciteren c. Professioneel werken	Kern 1: Onderzoekend handelen			
	Fase A	Fase B	Fase C	Fase D
	De student • is nieuwsgierig en toont een onderzoekende houding. • kan de relevante en betrouwbare informatiebronnen vinden en inzetten voor de beroepspraktijk (taaldoel-lezen). • kan zijn lessen verantwoorden met behulp van theorie. • maakt gebruik van bronnen die in de opleiding worden aangeboden, bij de theoretische verantwoording in het lesvoorbereidingsformulier. • stelt vragen naar aanleiding van onderwijspraktijk aan de werkplekbegeleider/schoolopleider. • houdt rekening met onderzoeksethische aspecten: houdt zich aan de regels in het kader van de privacybescherming, de Algemene Verordening Gegevenshantering (AVG), denk aan video en het delen van leerlingresultaten. • deelt opbrengsten met medestudenten en begeleiders.	De student • is nieuwsgierig en heeft een onderzoekende houding naar hoe onderwijs vormgegeven kan worden, rekening houdend met verschillen tussen leerlingen. • zoekt naar aanleiding van zijn eigen onderwijspraktijk zelf naar vraagstukken op groepsniveau en zoekt actief naar passende oplossingen. • komt met nieuwe ideeën op basis van relevante theoretische kennis of praktijkkennis uit de school. • onderzoekt een enkelvoudig praktijkvraagstuk voor het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk en evalueert daarbij op basis van verzamelde resultaten uit de beroepspraktijk. • houdt rekening met onderzoeksethische aspecten waaronder de waarden van de gedragscode wetenschappelijke integriteit: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid [bij het uitoefenen van een interview of observatie]. • deelt opbrengsten met medestudenten en begeleiders.	De student • heeft een kritisch onderzoekende houding naar ontwikkelingen op schoolniveau. • zoekt proactief naar vraagstukken in de eigen onderwijspraktijk op groepsniveau en aansluiten bij ontwikkelingen op schoolniveau. • onderzoekt op een systematische en navolgbare wijze enkelvoudige praktijkvraagstukken voor het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk en maakt daarbij gebruik van verschillende perspectieven van belanghebbenden en kennis van relevante theoretische bronnen, denk aan passend onderwijs en handelingsgericht werken. • evalueert daarbij op basis van verzamelde leerlingresultaten uit de beroepspraktijk ten behoeve van de ontwikkeling van leerlingen in de groep (handelingsgericht werken). • kan een bijdrage leveren aan ontwikkelingen in de school door gebruik te maken van expertise van binnen en buiten de school. • houdt rekening met onderzoeksethische aspecten waaronder de waarden van de gedragscode wetenschappelijke	De student • zoekt proactief naar mogelijke vraagstukken in de eigen onderwijspraktijk om de onderwijspraktijk te verbeteren (op groeps- en schoolniveau). • signaleert, identificeert en onderzoekt op systematische en navolgbare wijze en met een passende mate van grondigheid complexe praktijkvraagstukken, voor het verbeteren van de eigen onderwijspraktijk en maakt daarbij gebruik van praktijkgegevens, verschillende perspectieven van belanghebbenden en kennis van relevante theoretische bronnen. • evalueert daarbij op basis van verzamelde resultaten uit de beroepspraktijk en kan nieuwe verbeteracties formuleren ten behoeve van onderwijsontwikkeling binnen de school (cyclisch werken). • houdt rekening met onderzoeksethische aspecten waaronder de waarden van de gedragscode wetenschappelijke integriteit: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid, grenzen aan generaliseerbaarheid, en kwaliteitseisen zoals validiteit en betrouwbaarheid.

			integriteit: eerlijkheid, zorgvuldigheid, transparantie, onafhankelijkheid en verantwoordelijkheid en grenzen van de generaliseerbaarheid. • kan opbrengsten vanuit onderzoek delen met medestudenten en het team van onderwijsprofessionals binnen de eigen beroepspraktijk.	• deelt de opbrengst vanuit onderzoek met het team van onderwijsprofessionals binnen de eigen beroepspraktijk.
--	--	--	--	--

Kern 2: professionele identiteit (a) professioneel ontwikkelen, b) professionele identiteit expliciteren en c) professioneel werken				
Fase A	Fase B	Fase C	Fase D	
<i>a) professioneel ontwikkelen</i> De student - reflecteert zowel mondeling als schriftelijk kritisch op zijn eigen handelen en zijn kwaliteiten, door gebruik te maken van een reflectiemodel. - kan duidelijk mondeling inzicht geven in zijn eigen ontwikkeling tijdens de gesprekken met werkplekbegeleider/school-/instituutopleider. - kan zijn onderwijs en zijn pedagogische omgang met zijn leerlingen verantwoorden. - vraagt advies aan collega's. - kan persoonlijke doelen helder formuleren en onderneemt passende activiteiten om zijn ontwikkeling te volgen. - handelt respectvol en integer. - kan lesvoorbereidingen schrijven voor het adequaat organiseren van de les ten dienste van het lesdoel en de eigen leerdoelen (taaldoel). - is zich bewust van eigen taalgebruik en dat van anderen (taaldoel). - werkt samen in en met het team, met zijn studiegenoten en de collega's.	<i>a) professioneel ontwikkelen</i> De student - reflecteert regelmatig en systematisch op zijn professionele handelen en kwaliteiten. - weet wat zijn sterke punten en ontwikkelpunten zijn en heeft een groeiend bewustzijn van zijn professionele ontwikkeling. - legt de inhoud en de didactische aanpak van zijn onderwijsontwikkeling uit en kan dit verantwoorden. - stuurt de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen de eigen persoonlijk ontwikkelingsperspectief schetst. - is zich bewust van het belang van netwerken en werkt samen met het (leer)team, met zijn studiegenoten en de collega's op de stageschool. - vraagt advies aan collega's of andere deskundigen. - benoemt de volgende ontwikkelingsstap door te reflecteren en vooruit te kijken.	<i>a) professioneel ontwikkelen</i> De student - reflecteert kritisch op zijn eigen professionele handelen en zijn eigen kwaliteiten. - ontwikkelt zich voortdurend in het werk. - leert samen met en van collega's en past ontstane nieuwe inzichten toe in de praktijk. - stuurt de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen het eigen persoonlijk ontwikkelingsperspectief vaststelt en inzet.	<i>a) professioneel ontwikkelen</i> De student - reflecteert kritisch op zijn eigen professionele handelen en zijn eigen kwaliteiten. - ontwikkelt zich voortdurend in het werk, leert samen met en van collega's, op basis van reflectie in interactie met de omgeving en de beroepsgroep. - gebruikt reflectie als een middel om te leren en past nieuwe inzichten toe in de praktijk. - werkt samen in (regionale of andere) netwerken. - stuurt zelfstandig de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen de eigen persoonlijk ontwikkelingsperspectief schetst.	
<i>b) professionele identiteit expliciteren</i> De student toont belangstelling voor (de visie van) de school en participeert in deelactiviteiten.	<i>b) professionele identiteit expliciteren</i> De student onderzoekt actief zijn professionele identiteit door zijn visie op onderwijs te verkennen en te reflecteren op de onderliggende overtuigingen, normen en waarden.	<i>b) Professionele identiteit expliciteren</i> De student onderzoekt zijn professionele identiteit door zijn visie op onderwijs te beschrijven op basis van praktijkervaringen, literatuur en rekening houdend met	<i>b) Professionele identiteit expliciteren</i> De student expliciteert zijn professionele identiteit door de eigen visie op onderwijs (praktijktheorie) te onderzoeken op onderliggende overtuigingen, normen en	

	• onderzoekt zijn professionele identiteit door zijn visie op onderwijs te verkennen en te reflecteren op de onderliggende overtuigingen, normen en waarden. • is in staat om dilemma's/spanningsvelden uit de onderwijspraktijk te herkennen en te bespreken. • communiceert open met collega's.	• is in staat om dilemma's uit de onderwijspraktijk te herkennen en te bespreken en hoe deze zijn professionele identiteit beïnvloeden. • verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs (van de opleidingsschool).	• onderliggende overtuigingen, normen en waarden. • kan zijn visie spiegelen aan die van anderen en staat open voor verschillende perspectieven. • neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs (van de opleidingsschool).	• waarden, en te spiegelen aan die van anderen aan de hand van dilemma's uit de onderwijspraktijk. • neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs, met aandacht voor de regionale en (inter)nationale context.
	<i>c] professioneel werken</i> De student • communiceert en werkt samen met de leerlingen en collega's. • handelt volgens morele en beroepsethische normen (integer en respectvol). • kan minder complexe taken (zoals les of activiteit) voorbereiden, organiseren en plannen. • kan zijn handelen beschrijven vanuit eigen perspectief (op basis van argumenten) (taaldoel). • is zich bewust van eigen taalgebruik en dat van anderen (taaldoel). • kan een informeel gesprek voeren met opvoeders (taaldoel). • kan deelnemen aan informatieve gesprekken over eenvoudige, professionele onderwerpen (taaldoel). • kan duidelijk en professioneel corresponderen met werkplekbegeleider, opleiders, docenten en andere professionele relaties (taaldoel). • houdt zich aan gemaakte afspraken.	<i>c] professioneel werken</i> De student • communiceert en werkt samen met de leerlingen en collega's. • handelt volgens morele en beroepsethische normen (integer en respectvol). • kan minder complexe taken (zoals les of vergadering) voorbereiden, organiseren en plannen. • kan minder complexe taken (zoals les of activiteit) voorbereiden, organiseren en plannen.	<i>c] professioneel werken</i> De student • communiceert en werkt samen met de leerlingen, de ouders/verzorgers en zijn collega's. • handelt volgens morele en beroepsethische normen. • is in staat om prioriteiten te stellen binnen taken/taakgebieden. • kan complexe taken (zoals oudergesprekken of zorgoverleggen) organiseren, plannen en uitvoeren.	<i>c] professioneel werken</i> De student • communiceert en werkt samen met leerlingen, collega's, ouders/verzorgers en anderen die bij de leerlingen betrokken zijn. • handelt volgens morele en beroepsethische normen. • organiseert, plant en stelt prioriteiten binnen de taken/taakgebieden, ook toegepast op de middellange termijn. • neemt op constructieve wijze deel aan vormen van overleg binnen de school die een bijdrage leveren aan een goed pedagogisch en vakinhoudelijk/didactisch klimaat, de schoolontwikkeling en de schoolorganisatie.

¹ Pedagogische bekwaamheid

De student creëert met een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze een veilig, ondersteunend en stimulerend, pedagogisch leerklimaat voor zijn leerlingen. Hij kan vertrouwen bij leerlingen stimuleren, hen aanmoedigen en motiveren. Hij heeft kennis van groepsprocessen en weet deze op een adequate wijze te sturen en te begeleiden. Hij heeft zicht op de leefwereld van leerlingen en hun sociaal-emotionele achtergrond. Hij houdt hiermee rekening in zijn onderwijs. Hij volgt de ontwikkeling van zijn leerlingen in hun leren en gedrag en stemt daarop zijn handelen af. Hij draagt bij aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van zijn leerlingen. Hij heeft kennis van ontwikkelingstheorieën en de gedragswetenschappelijke theorie en kan deze betrekken op zijn pedagogisch handelen. Hij heeft kennis van veelvoorkomende ontwikkelings- en gedragsproblemen en –stoornissen en kan deze signaleren en indien nodig met hulp van anderen oplossingen zoeken en doorverwijzen (Onderwijscoöperatie, 2014).

Bij de bekwaamheid ‘pedagogisch handelen’ gaat het om de pedagogische aspecten van het handelen van de leraar of onderwijsondersteuner. Dit is afzonderlijk van het (vak)didactisch handelen benoemd, omdat het ook pedagogisch handelen buiten een onderwijssituatie kan betreffen.

De bekwaamheid pedagogisch handelen kent een tweedeling:

PH. kern 1 - pedagogisch handelen

PH. kern 2 - bijdragen aan brede pedagogische doelen

² Vakdidactische bekwaamheid

Vakdidactisch bekwaam wil zeggen dat de student de inhoud leerbaar maakt voor zijn leerlingen in afstemming met zijn collega’s en het onderwijskundige beleid van de school (Onderwijscoöperatie, 2014). De student heeft kennis van de didactiek; hij heeft kennis van verschillende relevante leer- en onderwijstheorieën en middelen en weet hoe deze te benutten zijn in zijn onderwijs. Zo heeft de student kennis van verschillende methodes, digitale leermaterialen en digitale middelen en kent verschillende didactische leer- en werkvormen. De student kent verschillende doelen van evalueren, toetsen en examineren. Daarnaast heeft de student basisonderwijs vakdidactische kunde, waarmee bedoeld wordt op het kunnen afstemmen en evalueren van het onderwijs op het niveau en kenmerken van de leerlingen. De student kan daartoe bij het voorbereiden van onderwijs doelen stellen, leerstof selecteren, betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen. De student kan dit onderwijs uitvoeren en organiseren en daarbij doelmatig gebruik maken van digitale leermiddelen en materialen, de leerling begeleiden en een adequaat klassenmanagement realiseren. Tenslotte kan de student het onderwijs evalueren door de voortgang te volgen, de resultaten te toetsen, te analyseren en te beoordelen. Hij kan feedback vragen van leerlingen en collega’s en daarmee zijn didactisch handelen evalueren, analyseren, bijstellen en ontwikkelen. Deze leeruitkomst betreft de Dublindescriptor 2 (DD2): Toepassen van kennis en inzicht: De student is in staat om zijn/ haar kennis en inzicht op dusdanige wijze toe te passen dat dit een professionele benadering van het beroep laat zien. Tevens is de Dublindescriptor 3 (DD3) ‘Oordeelsvorming’, aan de orde. De student is in staat om relevante gegevens te verzamelen en te interpreteren met het doel een oordeel te vormen gebaseerd op relevante aspecten. Bij het leeruitkomstgebied ‘(vak)didactisch handelen’ gaat het om (vak)didactische aspecten van het handelen van de leraar of onderwijsondersteuner. Er kan onderscheid gemaakt worden tussen algemene didactiek en specifieke vakdidactische werkwijzen en modellen die bij een specifieke leerinhoud horen.

Het leeruitkomstgebied (vak)didactisch handelen kent een driedeling:

VDH. kern 1 (vak)didactisch ontwerpen en voorbereiden

VDH. kern 2 (vak)didactisch uitvoeren

VDH. kern 3 (vak)didactisch evalueren

[1] **Taaldoelen:** Als er ‘taaldoel’ achter een omschrijving staat, betekent dit dat het gaat om een doel dat te maken heeft met de professionele taalvaardigheid van de aanstaande leraar. Deze werkwijze sluit aan bij het advies van de taalbeleidsgroep van APO Saxion.

³ (Vak)inhoudelijke expertise

Vakinhoudelijk bekwaam wil zeggen dat de student de inhoud van zijn onderwijs beheerst. De student staat boven de stof en kan die zo samenstellen, kiezen en/of bewerken dat zijn leerlingen die kunnen leren. De student kan vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden leggen naar het dagelijks leven, met werk en met wetenschap en bijdragen aan de algemene vorming van zijn leerlingen. De student houdt zijn vakken actueel. (Onderwijscoöperatie, 2014).

De vakkennis en kunde voor deze leeruitkomst zijn gebaseerd op de landelijke kennisbases voor Rekenen Wiskunde, Taal, Engelse taal, bewegingsonderwijs, handschrift, de kennisbases binnen de domeinen Oriëntatie op jezelf en de wereld en Kunstzinnige oriëntatie en de generieke kennisbasis (Commissie Kennisbasis Pabo, 2011). De student heeft een grondige beheersing van de basisvakken taal en rekenen en heeft zich theoretisch en praktisch verdiept in tenminste één van de andere vakken. De beheersing omvat het boven de stof staan, de kennis van de doorlopende lijnen en de samenhang tussen de verschillende vakken in het curriculum evenals kennis van de verschillende manieren waarop de leerlingen de leerstof kunnen opvatten, interpreteren en leren. Deze leeruitkomst betreft de Dublindescriptor 1 (DD1) ‘Kennis en inzicht’; de student heeft aantoonbare kennis en inzicht van een vakgebied.

Bij het leeruitkomstgebied ‘(vak)inhoudelijke expertise’ gaat het om beheersing van de (vak)inhoudelijke kennis en vaardigheden zoals vastgelegd voor het betreffende vakgebied (of vak, leergebied, leerinhoud) en kwalificatieniveau. Het gaat daarbij om de eigen beheersing van kennis en vaardigheden van het vakgebied, niet om de (vak)didactische kennis en vaardigheden.

Het is nodig om (vak)inhoudelijke expertise apart te kunnen benoemen en aantonen, omdat dit de flexibiliteit vergroot voor degenen die een tweede bevoegdheid willen halen, willen verbreden in een leergebied of doorstromen naar het eerstegraadsgebied. Door inhoudelijke expertise apart te benoemen kan er ook ingespeeld worden op het ontstaan van nieuwe vakgebieden.

⁴ Onderzoekend handelen en Professionele Identiteit

De student doorgrondt de complexiteit van het beroep van leerkracht basisonderwijs en heeft een brede kijk op de wereld met betrekking tot de ontwikkelingen van het beroepenveld. Hij kan zijn professioneel handelen (als expert, ontwerper, coach, rolmodel en onderzoeker) uitleggen, verantwoorden en afstemmen op verschillende doelgroepen die betrokken zijn bij zijn leerlingen (collega’s, ouders, zorgverleners en

anderen). Hij verantwoordt zijn onderwijs vanuit (actuele) pedagogische en onderwijskundige concepten en zijn onderwijs sluit aan bij de 21e eeuw. Zijn onderwijs draagt bij aan burgerschapsvorming en de ontwikkeling van de leerling tot een zelfstandige en verantwoordelijke volwassene.

De student kan zelfstandig zijn eigen professionele ontwikkeling vormgeven, kansen benutten, eigen passies inzetten voor inspirerend onderwijs en neemt zijn collega's hierin mee. De student heeft een onderzoekende houding, is ondernemend en beschikt over zelfkennis en eigen leervaardigheden om zo bij te dragen aan de onderwijsontwikkeling en het professionele werkklimaat in zijn school. De student realiseert deze onderwijsontwikkeling in samenwerking met zijn team en collega's door gerichte leerlingobservaties, het oplossen van praktijkproblemen en door (mee te werken aan) praktijkgericht onderzoek. De student heeft een open instelling, kan advies geven en ontvangen van collega's of andere deskundigen en dit op een evenwichtige manier meenemen in zijn eigen professionele ontwikkeling. De student kan kritisch omgaan met verschillende informatiebronnen en bewust keuzes maken (afgewogen oordeelsvorming) met betrekking tot zijn eigen professionele ontwikkeling door middel integratieve reflectie (Onderwijscoöperatie, 2014).

Dit leeruitkomstgebied kent een tweedeling: onderzoekend handelen en professionele identiteit.

Bij 'onderzoekend handelen' gaat het om het onderzoekend handelen, oftewel het zichtbaar maken van onderzoekend vermogen.

Professionele identiteit kent een indeling in drie subcategorieën:

PI.1 professioneel ontwikkelen

PI.2 professionele identiteit expliciteren

PI.3 professioneel werken

PI.1. A] Professioneel ontwikkelen

De onderwijsprofessional reflecteert kritisch op de eigen professionele handelen en de eigen kwaliteiten. De onderwijsprofessional ontwikkelt zich voortdurend in het werk, leert samen met en van collega's, op basis van reflectie in interactie met de omgeving en de beroepsgroep. De onderwijsprofessional werkt samen in (regionale of andere) netwerken. De onderwijsprofessional stuurt zelfstandig de eigen voortgezette professionalisering met behulp van reflectie en persoonlijke doelen, waarbij hij de volgende ontwikkelingsstap binnen de eigen persoonlijk ontwikkelingsperspectief schetst.

PI.2. B] Professionele identiteit expliciteren

De onderwijsprofessional expliciteert de professionele identiteit door de eigen visie op onderwijs (praktijktheorie) te onderzoeken op onderliggende overtuigingen, normen en waarden, en te spiegelen aan die van anderen aan de hand van dilemma's uit de onderwijspraktijk.

De onderwijsprofessional neemt verantwoordelijkheid binnen de professionele ruimte en verantwoordt keuzes op grond van een onderbouwde visie op onderwijs, met aandacht voor de regionale en (inter)nationale context.

PI.3. C] Professioneel werken

De onderwijsprofessional communiceert en werkt samen met leerlingen, collega's, ouders/verzorgers en anderen die bij de leerlingen betrokken zijn.

De onderwijsprofessional handelt volgens morele en beroepsethische normen.

De onderwijsprofessional organiseert, plant en stelt prioriteiten binnen de taken/taakgebieden, ook toegepast op de middellange termijn.

Bronnen:

Dublin descriptors. (2016). [wetten.nl - Regeling - Toetsingskader nieuwe opleidingen hoger onderwijs \(NVAO\) - BWBR0015109](https://wetten.nl/Regeling-Toetsingskader-nieuwe-opleidingen-hoger-onderwijs-NVAO-BWBR0015109)

Grift, W. van der. (2015). *ICALT: International Comparative Analysis of Learning and Teaching*. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen.

Leraren voor morgen. (2024). [Leraren voor morgen](#)

Meijerink, H. (vz). (2012). *Een goede basis. Advies van de Commissie Kennisbasis Pabo*. Den Haag: HBO-raad, vereniging van hogescholen.

Ministerie van OCW. (z.d.). *Bekwaamheidseisen leraar primair onderwijs* [PDF]. <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brochures/2017/07/01/bekwaamheidseisen-leraar-primair-onderwijs/bekwaamheidseisen-leraar-primair-onderwijs.pdf>

Onderwijscoöperatie. (2014). *Voorstel bekwaamheidseisen*. <https://www.onderwijscooperatie.nl/wp-content/uploads/sites/2/2016/03/Voorstel-Herijking-Bekwaamheidseisen.pdf>

Platform Samen Opleiden. (z.d.). *Handreiking: Werken met leeruitkomsten*. <https://samenopleiden.nl/uploads/files/juOk5DqikBGpz3NzjbRieSikrDlu8V8b.pdf>

PO raad. *Bekwaamheidseisen leraar primair onderwijs*.pdf

Rijksoverheid. (z.d.). *Bekwaamheid van leraren | Werken in het onderwijs*. <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/werken-in-het-onderwijs/bekwaamheidseisen-leraren>

Saxion. (2024). *Kernpraktijken, Persoonlijke en professionele ontwikkeling en Toetsplan Pabo Saxion*. Interne uitgave.

Taalbeleidsgroep APO Saxion. (2024). Interne uitgave.

Werkgroep Versterking Samenwerking Saxion. (2017). *Begeleiding van startbekwaam naar basisbekwaam*. Interne uitgave.

Wetten en regeling (z.d.). *Besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel - BWBR0018692**. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0018692/>

Bijlage D Richtlijnen werkplekleren en kernpraktijken

Pabo 1 - WPL Fase A1 (eerste half jaar)

Oriënteren op de onderwijspraktijk in een willekeurige bouw door middel van eenvoudige lesopdrachten.

Vorbereiding

- Je bekijkt de informatie over de school via de website, schoolgids, schoolplan om een algemeen beeld te krijgen van de school.
- Je maakt kennis met de mentor, de schoolopleider, de directeur en andere teamleden.
- Je maakt kennis met de leerlingen van je stagegroep.
- Je bereidt alle lessen schriftelijk voor en gebruikt hierbij het onderwijsontwerp: [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#) en je deelt deze les voorafgaand aan je lesgeven met je mentor. Je kunt gebruik maken van onderstaande mogelijkheden:
 - a) Je bereidt samen met de mentor korte onderdelen van een les voor;
 - b) Je bereidt een methode-les voor en voegt zelf een aanpassing toe, bijvoorbeeld een pakkende inleiding;
 - c) Je ontwerpt met aanwijzingen van de mentor zelf lessen. Deze lessen zijn eerst eenvoudig van opzet en kunnen ook gegeven worden aan een (kleinere) subgroep (zie scenario's).
- Je maakt afspraken met je mentor over de wijze van (voor)bespreken en inleveren van jouw lesvoorbereidingen.
- Bij een lesbezoek van de schoolopleider of instituutopleider lever je voorafgaand aan de les een lesvoorbereiding digitaal aan.

Uitvoering

- Je verzorgt één tot twee onderwijsactiviteiten of lessen op een stagedag.
- Je observeert je mentor tijdens het lesgeven en biedt ondersteuning aan. Overleg met je mentor wat je gaat observeren en bespreek dit naderhand met hem/haar.
- Je richt je de eerste stagedagen op het contact met leerlingen en de (non)verbale communicatie met de leerlingen.

Evaluatie

- Je vraagt feedback op je lessen en gebruikt hiervoor het onderwijsontwerp: [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#).
- Je reflecteert op een betekenisvolle wijze regelmatig op je lessen/onderwijsactiviteiten. In dit eerste semester maak je hierbij gebruik van het [gespreksmodel](#).
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Kernpraktijk A1 kennismaken met lesgeven

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk A1:

Aan het einde van het semester:

- Kun je lesgeven en heb je ervaringen opgedaan met verschillende onderwijsmodellen aansluitend bij je eigen beginsituatie en bij de situatie in de basisschool.
- Heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken van de verschillende onderwijsmodellen vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool.
- Kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool, onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren vanuit leerkrachtsturing en vanuit onderwijs dat meer leerlinggericht is.
- Kun je onder begeleiding van de schoolopleider/mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen, van jezelf en de context van de opleidingsschool (zie scenario's).
- Kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen.
- Kun je van de gegeven lessen aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- Ken je verschillende perspectieven op onderwijs, heb je er ervaring mee opgedaan en kun je een eerste beargumenteerde positie bij deze perspectieven innemen:

De les start met instructie van de leerkracht.

De les start met betekenisvolle activiteiten van de leerlingen.

De leerkracht leidt de leerlingen stap voor stap door de leerstof en oefent samen met de leerlingen de leerstof.

De leerkracht begeleidt de leerlingen bij de activiteiten en de ervaringen worden gedeeld en geordend.

Als de leerstof begrepen is verwerken de leerlingen de leerstof zelfstandig.

Na de activiteiten worden de ervaringen van de leerlingen ingekaderd en verdiept door de leerkracht door middel van instructie en uitleg.

Activiteiten kernpraktijk A1:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 1	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - formatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .
Je houdt een interview met je mentor of andere leerkracht in de stageschool over beroepsbeeld, onderwijs en directe instructie.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het directe instructie lesmodel die aansluiten bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je observeert een les of onderwijsactiviteit volgens directe instructie die gegeven wordt door je mentor of andere leerkracht in de stage m.b.v. een kijkwijzer.		
Je hebt de uitvoering van een van de lessen gefilmd en (fragmenten van) de film besproken met mentor, schoolopleider of instituutopleider.		
Activiteiten Periode 2	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - summatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .
Je voert gesprekken met leerlingen over school, onderwijs en leren, hoe zij dat beleven en wat je daar uit meeneemt voor je leraarschap.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het meer leerlinggerichte lesmodel die aansluiten bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je observeert een les of onderwijsactiviteit die meer leerlinggericht is en die gegeven wordt door je mentor of andere leerkracht in de stage.		
Je hebt de uitvoering van een van de lessen gefilmd en (fragmenten van) de film besproken met mentor, schoolopleider of instituutopleider.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO A1		

WPL Fase A2 (tweede half jaar)

Oefenen in het lesgeven in een andere bouw dan in het eerste half jaar.

- Je verzorgt twee à drie onderwijsactiviteiten of lessen op een stagedag.
- Je bereidt je lessen schriftelijk voor en gebruikt hierbij het onderwijsontwerp, [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#) en je deelt deze les voorafgaand aan je lesgeven met je mentor.
- Over de wijze van bespreken van jouw lesvoorbereidingen maak je afspraken met je mentor.
- Je reflecteert op een betekenisvolle wijze regelmatig op je lessen/onderwijsactiviteiten. Vanaf het tweede half jaar maak je hierbij afwisselend gebruik van één van de drie reflectiemodellen (het [reflectiegesprek](#), [reflectie TVP](#) (terugblik, verdieping en plan), [snelle reflectie](#)).
- Je ontwerpt de lessen zelfstandig en maakt gebruik van tips en aanwijzingen van de mentor.
- Je kiest ervoor om de lessen zoveel mogelijk te verdelen over alle vak- en vormingsgebieden, de lessen worden bovendien gevarieerder en krijgen meer verdieping.
- Je methodelessen worden altijd aangepast of uitgebreid met een zelfgekozen variatie.
- Naast methodelessen geef je ook lessen die uitgaan van een eigen gekozen didactisch ontwerp.
- Je lessen worden organisatorisch uitdagender en er wordt steeds meer rekening gehouden met verschillen tussen leerlingen.
- In het tweede deel van deze fase geef je ook twee of meer lessen achter elkaar met het oog op de organisatie van lesovergangen.
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk - A2

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 3 en summatief aan het einde van periode 4.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk A2 Leerstof kiezen en vertalen:

Aan het einde van het semester:

- heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken van de verschillende onderwijsmodellen uit het eerste semester vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren waarbij je aansluit bij leef- en beleavingswerelden en onderwijs waarbij je leerlingen inleidt in nieuwe en onbekende werelden;
- kun je onder begeleiding van de schoolopleider/ mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen, van jezelf en de context van de opleidingsschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je van de gegeven lessen aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling;
- heb je ervaring opgedaan met de verschillende perspectieven bij het kiezen en vertalen van leerstof en kun je een eerste beargumenteerde positie bij deze perspectieven innemen (spanningsveld aansluiten en inleiden, zie hieronder).

Mogelijkheden zoeken om leerstof aan te laten sluiten bij leef- en beleavingswerelden van leerlingen waardoor leerlingen betekenis kunnen geven aan de leerstof.	Leerlingen kennis laten maken met werelden die nieuw en onbekend voor ze zijn en die juist niet aansluiten bij hun leef- en beleavingswerelden.
Leerlingen begrijpen beter waarom ze iets leren, kunnen de leerstof toepassen in het dagelijks leven en dit kan een gemotiveerde leerhouding van de leerlingen stimuleren.	Je maakt de werelden groter van leerlingen. Je laat leerlingen kennismaken met andere zienswijzen, andere manieren van denken. Je maakt vreemde werelden vertrouwd voor leerlingen.
Leerlingen kunnen de leerstof verbinden aan de voorkennis die ze al hebben en het daardoor beter onthouden.	Je hebt hoge verwachtingen van leerlingen: ze kunnen ook leerstof begrijpen die verder van ze afstaat en die misschien wat meer abstract is.
Je sluit aan bij wat de leerlingen op dit moment interessant vinden en waar ze rijp voor zijn.	Je wacht niet tot leerlingen ergens aan toe zijn, maar je loopt vooruit op ontwikkeling.

Activiteiten kernpraktijk A2:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 3 en periode 4 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 3	+ +/ - -	Opmerkingen evaluatie - formatief
3.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .
Je doet (een klein) onderzoek naar de leef- en belevingswerelden van de leerlingen van jouw groep door middel van een kennismakingsactiviteit/ opdracht.		
3.2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten met behulp van directe instructiemodel waarbij <i>aansluiten of inleiden</i> centraal staat. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie.		
3.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij een van de lessen van onderdeel 3.2.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten Periode 4	+ +/ - -	Opmerkingen evaluatie - summatief
4.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .
Je doet (een klein) onderzoek naar leerinhouden die wat verder van de leerlingen van jouw stageklas afstaan d.m.v. gesprekken met leerlingen, de mentor op de stageschool en vakdocenten op de pabo.		
4.2 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten met behulp van leerlinggerichte onderwijsmodel waarbij <i>aansluiten of inleiden</i> centraal staat. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie.		
4.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij een van de lessen van onderdeel 4.2.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO A2		

Pabo 2 - WPL Fase B1 (eerste half jaar)

Verder bekwamen in het lesgeven volgens vakdidactische uitgangspunten en een dagdeel onderwijs verzorgen

- Je verzorgt twee/drie onderwijsactiviteiten en/of (combi)lessen op een stagedag.
- Je bereidt je lessen schriftelijk voor en gebruikt hierbij het onderwijsontwerp, [leerkrachtgestuurd](#) of [leerlinggericht onderwijs](#) en je deelt deze les voorafgaand aan je lesgeven met je mentor.
- Je reflecteert op een betekenisvolle wijze regelmatig op je lessen/onderwijsactiviteiten. Je maakt hierbij afwisselend gebruik van één van de drie [reflectiemodellen](#) (het reflectiegesprek, reflectie TVP (terugblik, verdieping en plan), snelle reflectie).
- Gaandeweg de periode ga je twee of meer lessen achter elkaar geven. Je houdt daarbij rekening met verschillen door de instructie en de leerstof op verschillende niveaus aan te bieden.
- Je verzorgt met enige regelmaat gedurende een dagdeel het onderwijs.
- Je maakt gebruik van verschillende didactische modellen, afhankelijk van de doelen van de onderwijsactiviteit.
- Je zorgt ervoor dat je lesgeeft in zoveel mogelijk verschillende vak- en vormingsgebieden.
- Je maakt steeds vaker zelf pedagogische en didactische keuzes, die je op basis van de literatuur kunt verantwoorden en bespreekt deze gemaakte keuzes met je mentor.
- Je streeft in je lesontwerpen ernaar om 'eigenaarschap' bij leerlingen te stimuleren bijvoorbeeld door het vergroten van hun autonomie.
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk B1

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk B1 - Ontwikkeling van leren:

Aan het einde van het semester:

- Heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken m.b.t. het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool.
- Kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij naast de leerinhoud het leren van de leerlingen wordt ondersteund en ontwikkeld.
- Kun je onder begeleiding van de schoolopleider/ mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de kinderen, van jezelf en de context van de opleidingsschool.
- Kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen.
- Kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- Kun je een eerste beargumenteerde positie innemen m.b.t. het spanningsveld *leren als middel* en *leren als doel*.

Leren van leerlingen staat in dienst van het verwerven van (vak)inhoudelijke kennis en vaardigheden.	De ontwikkeling van het leren van leerlingen is een belangrijk doel van het onderwijs.
De inzet van vakspecifieke leerstrategieën die verbonden zijn aan de leerinhouden (rekenstrategieën spellingstrategieën, etc.).	Leerlingen leren vaardigheden die algemeen toepasbaar zijn (plannen, reflecteren, mindmappen, omgaan met afleiding, samenvatten, etc.).
De leerlingen verwerven (meer) impliciet leerstrategieën als bijproduct van onderwijs.	De leerkracht geeft expliciet instructie in vaardigheden die belangrijk zijn bij leren.

Activiteiten kernpraktijk B1- Ontwikkeling van leren:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 1	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - formatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek in je groep naar de een van de volgende gebieden die betrekking hebben op de meer voorwaardelijke zaken van het leren: pedagogische relatie, leerconcepties en motivaties of coöperatief leren.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten waarbij je leerlingen ondersteunt bij het leren door bewust verschillende leerstrategieën in te zetten. Je maakt gevarieerde keuzes in leerkrachtgestuurde en leerlinggerichte onderwijsmodellen. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van verschillende reflectiemodellen (gespreksmodel, TVP, snelle reflectie).		
3. Doelbewust oefenen		
Doelbewuste oefening: Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij onderdeel 2.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten Periode 2	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - summatief
1. Persoonlijke en professionele ontwikkeling		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je werkt zelfstandig of samen met medestudenten aan je ontwikkeling met betrekking tot burgerschap en/of burgerschapsonderwijs		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten waarbij je leerlingen ondersteunt bij het leren door tegelijkertijd met de leerinhoud ook bewust vaardigheden in het leren zelf te oefenen. Je maakt gevarieerde keuzes in leerkrachtgestuurde en leerlinggerichte onderwijsmodellen. De ontwerpen passen bij de eigen beginsituatie en de situatie in de basisschool (zie scenario's).		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van verschillende reflectiemodellen (gespreksmodel, TVP, snelle reflectie).		
3. Doelbewust oefenen		
Doelbewuste oefening: Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij onderdeel 2.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling..		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO B1		

WPL Fase B2 (tweede half jaar) - Specialisatiefase Jonge Kind/Oudere Kind

Verder bekwamen in het lesgeven volgens vakdidactische uitgangspunten en een dagdeel onderwijs verzorgen en meer verantwoordelijkheid voor de organisatie van het onderwijs

- De specialist jonge kind loopt in deze stageperiode stage in groep 1-2.
- De specialist oudere kind loopt stage in groep 5, 6, 7 of 8.
- Je verzorgt drie/vier onderwijsactiviteiten en/of (combi)lessen op een stagedag.
- Je bereidt je lessen/onderwijsactiviteiten schriftelijk voor en je maakt hierbij gebruik van een passend onderwijsontwerp of het [kleuterdagplanningsformulier](#) en je deelt deze les voorafgaand aan je lesgeven met je mentor.
- Waar mogelijk pas je vakkenintegratie toe, bijvoorbeeld in de vorm van projectonderwijs.
- Je reflecteert op een betekenisvolle wijze regelmatig op je lessen/onderwijsactiviteiten of dagdelen. Je maakt hierbij afwisselend gebruik van één van de drie reflectiemodellen (het reflectiegesprek, reflectie TVP (terugblik, verdieping en plan), snelle reflectie).
- Je gaat steeds meer dagdelen lesgeven en wordt daardoor ook verantwoordelijk voor het onderwijs en het klassengebeuren. Je voert dan ook alle bijbehorende werkzaamheden uit.
- Je blijft ervoor zorgen dat je lesgeeft in zoveel mogelijk verschillende vak- en vormingsgebieden.
- Je houdt rekening met een betekenisvolle context bij het ontwerpen van je lessen of activiteiten.
- Je observeert enkele oudergesprekken in afstemming met je mentor.
- Je verzorgt ook onderwijs buiten het lokaal (plein, directe omgeving, excursie).
- Je zorgt ervoor dat ‘de wereld’ de school binnen komt (materialen, films/foto’s externen).
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie: evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk B2 jonge kind

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

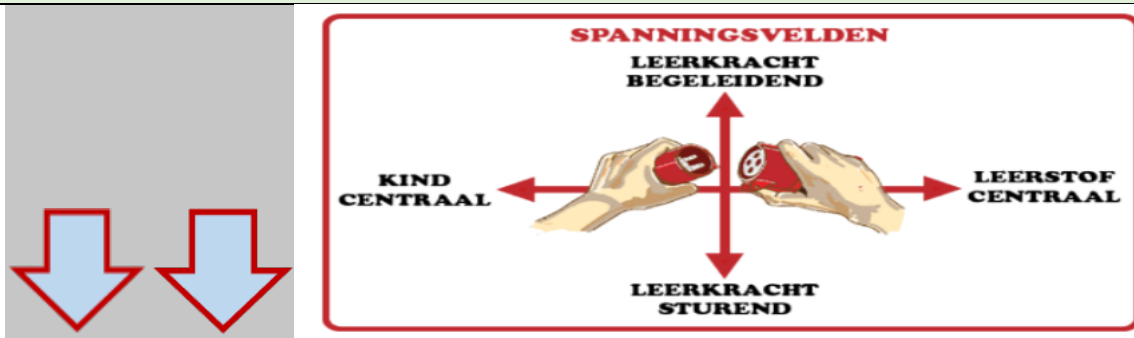
- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 3 en summatief aan het einde van periode 4.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk B2 jonge kind: Spelend leren in een rijke speelleeromgeving

Aan het einde van het semester:

Heb je doelbewust geoefend met verschillende manieren om onderwijs aan kleuters te bieden door:

- klassenmanagementvaardigheden in te zetten van waaruit optimaal onderwijs aan kleuters geboden kan worden;
- een rijke speelleeromgeving voor kleuters te ontwerpen en uit te voeren vanuit verschillende visies (kind of leerstofgericht);
- in die rijke speelleeromgeving interactievaardigheden in te zetten;
- sturend en/of begeleidend leerkrachtgedrag in te zetten;
- bewust keuzes t.a.v. de inrichting van het onderwijs aan het jonge kind te maken (kind of leerstofgericht) en het leerkrachtgedrag (sturend of begeleidend) en hierop te reflecteren.

Kind centraal

Het opdoen van ervaringen door kinderen staat centraal. De nadruk ligt op ruimte voor kind initiatief.

Leerstof centraal

Het aanbod of onderwijs is opgezet vanuit de leerdoelen. Er wordt veelal gewerkt met een vaste structuur en vooraf geplande activiteiten.

Begeleidend leerkrachtgedrag

De activiteit of het spel wordt doelgericht opgestart of begeleid door de leerkracht. Bij begeleiden van jonge kinderen sluit de professional aan bij de belevingswereld, het niveau, het spel en de activiteit van het kind.

Sturend leerkrachtgedrag

De leraar geeft instructie en maakt gebruik van een didactisch model. Er vindt "modeling" plaats en/of "preteaching". De leraar neemt bij het spel een meer leidende rol aan.

Activiteiten kernpraktijk B2 jonge kind:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 3 en periode 4 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 3	+ +/- -	Opmerkingen evaluatie - formatief
3.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek in je stagegroep naar het spelend leren in de rijke speelleeromgeving, hoe kleuters zich ontwikkelen en leren en welke manier van leerkracht handelen daarbij past.		
3.2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je bereidt het onderwijs voor op het kleuterdagplanningsformulier.		
Je ontwerpt en voert een hoekenproject uit waarbij kleuters spelend leren in een rijke speelleeromgeving en je keuzes maakt in de onderwijsaanpak en het leerkrachtgedrag.		
Je zet poppenspel in tijdens de uitvoering van het hoekenproject om te werken aan de ontwikkeling van interactievaardigheden.		
Je evalueert de uitvoering van het hoekenproject en ontvangt feedback van je mentor, opleider en medestudenten in het OLT.		
3.3 Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust met klassenmanagementvaardigheden. Je filmt minimaal één keer deze doelbewuste oefening. Je maakt hierbij gebruik van de aangereikte klassenmanagementstrategieën uit de bijeenkomsten onderwijspedagogiek.		
Je reflecteert op je klassenmanagementvaardigheden en ontvangt feedback van je mentor, opleider en medestudenten in het OLT.		
Activiteiten Periode 4	+ +/- -	Opmerkingen evaluatie - summatief
4.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek naar de ontwikkeling van de kleuters in je groep en zorgt dat je aanbod hierop aansluit.		
4.2 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je bereidt het onderwijs voor op het kleuterdagplanningsformulier.		
Je werkt in kleine kringen en voert spelbegeleiding uit om te werken aan de ontwikkeling van interactievaardigheden.		
Je gaat na in hoeverre de doelen van het hoekenproject zijn bereikt, hoe de kleuters hebben geleerd en wat jouw rol is geweest. Zie bijlage 1, stap 6 en 7.		
4.3 Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust met klassenmanagementvaardigheden. Je filmt minimaal twee keer deze doelbewuste oefening. Je maakt hierbij gebruik van de aangereikte klassenmanagementstrategieën uit de bijeenkomsten onderwijspedagogiek.		
Je reflecteert op je klassenmanagementvaardigheden en ontvangt feedback van je mentor, opleider en medestudenten in het OLT.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO B2 jonge kind.		

Evaluatie activiteiten kernpraktijk B2 oudere kind

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 3 en summatief aan het einde van periode 4.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk 'Ontwikkeling en leren van het oudere kind':

Aan het einde van het semester:

- heb je doelbewust geoefend met vaardigheden en technieken m.b.t. het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren waarbij naast de leerinhoud de ontwikkeling van het oudere kind en het ondersteunen hierin van belang is;
- kun je een eerste beargumenteerde positie innemen m.b.t. de spanningsvelden geïntegreerd leren en geïsoleerd leren;
- kun je onder begeleiding van de schoolopleider/mentor de onderwijsontwerpen zodanig aanpassen, dat ze aansluiten bij de mogelijkheden van de leerlingen, van jezelf en de context van de opleidingsschool;
- kun je leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat de vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.

Activiteiten kernpraktijk B2 oudere kind

Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 3 en periode 4 aan de doelen van de kernpraktijk.

Activiteiten periode 3	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - formatief
1.1 Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek in je groep naar één van de volgende gebieden die betrekking hebben op de meer voorwaardelijke zaken van het leren: groepsdynamica, identiteitsontwikkeling of mediawijsheid.		
1.2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten voor het oudere kind, waarbij je minimaal 2 vakken integreert. Daarnaast onderbouw je waarom bij deze les geïntegreerd leren van weerwaarde is ten opzichte van geïsoleerd leren. Je maakt gevarieerde keuzes in leerkrachtgestuurde en leerlinggerichte onderwijsmodellen.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie. Daarnaast reflecteer je op de keuze voor geïntegreerd lesgeven.		
1.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij een van de lessen van onderdeel 3.2.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten periode 4	+ +/ -	Opmerkingen evaluatie - summatief
2.1 Persoonlijke en professionele ontwikkeling		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je voert gesprekken met leerlingen uit de midden- en bovenbouw over school, onderwijs en leren. Hoe beleven zij dit en wat kun je meenemen voor je leraarschap aan het oudere kind?		
2.2 Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt minimaal drie onderwijsactiviteiten waarbij je leerlingen ondersteunt bij het leren door tegelijkertijd met de leerinhoud ook bewust vaardigheden in het leren zelf te oefenen. Je maakt gevarieerde keuzes in het gebruik van leerkrachtgestuurde en leerlinggerichte onderwijsmodellen.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre de doelen van je les zijn bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt op een gevarieerde manier gebruik van het reflectie gespreksmodel, tvp reflectiemodel of de snelle reflectie.		
2.3 Doelbewust oefenen		
Je filmt de vaardigheid of techniek die je doelbewust hebt geoefend bij één van de lessen t.b.v. zelfsturing van de leerlingen.		
Je hebt de film besproken met mentor, opleider of medestudent, hebt feedback gekregen en je reflecteert over je ontwikkeling.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO B2		

Pabo 3 - WPL Fase C1 (eerste half jaar) - Specialisatie Jonge Kind/Oudere Kind

Toewerken naar het zelfstandig functioneren voor de groep en waar mogelijk het verzorgen van onderwijs op aaneensluitende dagen onder toezicht van de mentor

- De specialist jonge kind loopt in deze stageperiode stage in groep 3-4.
- De specialist oudere kind loopt stage in groep 5, 6, 7 of 8.
- Gaandeweg de periode verzorg je het gehele onderwijs van twee tot drie dagdelen.
- Je bereidt de dag(delen) schriftelijk voor in afstemming met je mentor. Je kunt daarvoor gebruikmaken van het Passend onderwijsontwerp, die ook voor de Kernpraktijk gebruikt wordt. Aanvullend kun je gebruikmaken van een dagvoorbereidingsformulier en/of de onderwijsontwerpen uit jaar 1 en 2.
- Je maakt (ook) gebruik van verschillende didactische modellen, die aansluiten bij de gestelde leerdoelen en bij de ontwikkelingsfase van de leerlingen.
- In je voorbereidingen houd je zoveel mogelijk rekening met de verschillende (leer)behoeften van de leerlingen; Je bereidt je lessen regelmatig voor op basis van de leerbehoeften van leerlingen.
- Je reflecteert op een betekenisvolle wijze regelmatig op je lessen/onderwijsactiviteiten. Je maakt hierbij afwisselend gebruik van één van de drie [reflectiemodellen](#) (het reflectiegesprek, reflectie TVP (terugblik, verdieping en plan), snelle reflectie).
- Je maakt in je onderwijs bewust gebruik van de verschillen tussen de leerlingen en hebt inzicht in het leerlingvolgsysteem.
- Je draagt op deze dagen de verantwoordelijkheid voor de groep, voor, tijdens en na schooltijd;
- Je voert zelf oudergesprekken onder supervisie van de mentor.
- Je werkt handelingsgericht en houdt rekening met verschillen in ondersteuningsbehoeften op groepsniveau.
- Je neemt deel aan of hebt een rol in activiteiten buiten de lestaken om zoals: een team- of bouwvergadering, leerling- of groepsbesprekingen met de Intern Begeleider/Kwaliteitscoördinator.
- Na een aantal keer doelbewust oefenen met de kernpraktijk, vraag je aan je mentor/opleider feedback op je ontwikkeling in die kernpraktijk, zie: Evaluatie activiteiten kernpraktijk.

Evaluatie activiteiten kernpraktijk C1 Inclusiever onderwijs - oudere kind

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot *illustraties*. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk C1 Inclusiever onderwijs – oudere kind:

Aan het einde van het semester:

- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool passend en meer inclusief onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij je rekening houdt met verschillen tussen leerlingen;
- kun je relevante informatie verzamelen over leerlingen en deze vertalen in onderwijsbehoeften;
- heb je doelbewust geoefend met de vaardigheid differentiëren m.b.t het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- heb je gereflecteerd over verschillende spanningsvelden die een rol kunnen spelen bij het werken aan passend en meer inclusief onderwijs. Een paar voorbeelden:

Gericht zijn op de kerndoelen en referentieniveaus voor het onderwijs.	Individuele mogelijkheden en behoeften van leerlingen centraal stellen.
De beschikbare middelen, tijd en aandacht eerlijk onder alle kinderen verdelen.	Rekening houden met de speciale behoeften van individuele leerlingen.
Persoonlijke betrokkenheid in de omgang met leerlingen.	Professionele distantie in de omgang met leerlingen.
Consequent hanteren van regels voor alle leerlingen.	Regels afstemmen op individuele leerlingen en situaties.

Activiteiten kernpraktijk C1 - Inclusiever onderwijs – oudere kind:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 1	+ +/ -	Opmerkingen reflectiegesprek - formatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek bij twee leerlingen uit je groep naar hun beginsituatie m.b.t. sociaal-emotionele aspecten en vertaalt de gevonden informatie naar onderwijsbehoeften.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt (minimaal) drie onderwijsactiviteiten waarbij je op verschillende manieren afstemt op verschillen tussen leerlingen. Je maakt daarbij gebruik van het passend onderwijsontwerp waarbij je de organisatie van de les duidelijk maakt door met verschillende subgroepen te werken en je laat zien op welke manieren je de instructie verdiept.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je filmt minimaal een keer deze doelbewuste oefening.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten Periode 2	+ +/ -	Opmerkingen reflectiegesprek - summatief
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
Je doet onderzoek naar bekende spanningsvelden bij passend en meer inclusief onderwijs door middel van interviews met mentor/opleider/ leerlingen/ interne begeleider/ gespecialiseerde leerkrachten in de school.		
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt (minimaal) drie onderwijsactiviteiten waarbij je op verschillende manieren afstemt op onderwijsbehoeften van leerlingen. Je maakt daarbij gebruik van het passend onderwijsontwerp waarbij je de organisatie van de les duidelijk maakt door met verschillende subgroepen te werken en je laat zien op welke manieren je de instructie verdiept.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van verschillende reflectiemodellen (gespreksmodel, TVP, snelle reflectie).		
3. Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je filmt minimaal een keer deze doelbewuste oefening.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling.		
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:	
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO C1 OK		

Evaluatie activiteiten kernpraktijk – C1- Inclusiever onderwijs groep 3 en 4 - jonge kind

Doel en werkwijze:

De student maakt duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

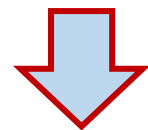
- De evaluatie over de activiteiten van de kernpraktijk maakt onderdeel uit van de WPL evaluatie; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit onderdeel van de evaluatie en heeft daartoe activiteiten uitgevoerd die verwerkt worden tot illustraties. Deze laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk C1: Inclusiever onderwijs in groep 3 en 4:

Aan het einde van het semester:

- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool gedifferentieerd onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij je rekening houdt met verschillen tussen leerlingen;
- kun je relevante informatie verzamelen over leerlingen en deze vertalen in onderwijsbehoeften;
- heb je doelbewust geoefend met de vaardigheid differentiëren m.b.t het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- heb je gereflecteerd over verschillende spanningsvelden die een rol kunnen spelen bij het werken aan passend en meer inclusief onderwijs.

SPANNINGSVELDEN

Kerdoelen staan centraal	Individuele mogelijkheden en behoeften van leerlingen staan centraal
Lesmethode volgend	Lesmethode naar eigen hand zetten
Convergent differentiëren	Divergent differentiëren

Activiteiten kernpraktijk - C1 - Inclusiever onderwijs groep 3 en 4 – jonge kind:			
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.			
Activiteiten Periode 1	+ +/ -	Opmerkingen reflectiegesprek - formatief	
1. Onderzoek		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .	
Je doet onderzoek bij twee leerlingen uit je groep naar hun beginsituatie m.b.t. sociaal-emotionele aspecten en vertaalt de gevonden informatie naar onderwijsbehoeften.			
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren			
Je voert minimaal drie gesprekken met ouders/professionals om de specifieke onderwijsbehoeften van een leerling uit jouw stageklas nog beter in beeld te krijgen.			
Feedback en reflectie: je filmt de gesprekken en reflecteert hierop. Je ontvangt feedback van je mentor en medestudenten in het onderbouwleerteam (OLT).			
3. Doelbewust oefenen			
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je filmt minimaal een keer deze doelbewuste oefening. Je maakt hierbij gebruik van het lesmodel passend onderwijsontwerp.		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .	
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider en medestudenten in het OLT en reflecteert over je ontwikkeling.			
Activiteiten Periode 2	+ +/ -		Opmerkingen reflectiegesprek - summatief
1. Onderzoek			Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek .
Je doet onderzoek naar bekende spanningsvelden bij passend en meer inclusief onderwijs door middel van het bestuderen van literatuur, interviews met een ib'er, rt'er, leerkrachten en/of leerlingen, observaties van onderwijssituaties of het bezoeken van onderwijssituaties (SBO, SO) waarbij leerkrachten veel ervaringen hebben met het handelen vanuit het gekozen spanningsveld.			
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren			
Je voert minimaal drie gesprekken met ouders/professionals om de specifieke onderwijsbehoeften van een leerling uit jouw stageklas nog beter in beeld te krijgen.			
Feedback en reflectie: je filmt de gesprekken en reflecteert hierop. Je ontvangt feedback van je mentor en medestudenten in het onderbouwleerteam (OLT).			
3. Doelbewust oefenen			
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je filmt minimaal een keer deze doelbewuste oefening. Je maakt hierbij gebruik van het lesmodel passend onderwijsontwerp.			
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider en medestudent in het OLT en reflecteert over je ontwikkeling.			
Paraaf student:	Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:		
Voeg dit ingevulde en ondertekende formulier toe aan het portfolio voor KP en PPO C1 JK			

WPL Fase C2 – Semester 2

Toewerken naar het zelfstandig functioneren voor de groep en waar mogelijk het verzorgen van onderwijs op aaneensluitende dagen onder toezicht van de mentor

- Gaandeweg de periode neem je het gehele onderwijs over op twee tot drie dagdelen per week. Je draagt op deze dagdelen/dagen de verantwoordelijkheid voor de groep, voor, tijdens en na schooltijd.
- Je bereidt de dag(delen) schriftelijk voor in afstemming met je mentor. Je kunt daarvoor gebruikmaken van het Passend onderwijsontwerp, die ook voor de Kernpraktijk gebruikt wordt. Aanvullend kun je gebruikmaken van een dagplanningsformulier en/of de lesvoorbereidingsformulieren uit jaar 1 en 2.
- Je maakt (ook) gebruik van verschillende didactische modellen, die aansluiten bij de gestelde leerdoelen en bij de ontwikkelingsfase van de leerlingen.
- In je voorbereidingen houd je zoveel mogelijk rekening met de verschillende (leer)behoeften van de leerlingen. Je werkt handelingsgericht en houdt rekening met verschillen in ondersteuningsbehoeften op groepsniveau.
- Je reflecteert regelmatig op betekenisvolle ervaringen en maakt hierbij afwisselend gebruik van één van de drie reflectiemodellen. Je deelt dit met je mentor/schoolopleider.
- Je maakt in je onderwijs bewust gebruik van de verschillen tussen de leerlingen en hebt inzag in het leerlingvolgsysteem.
- Je blijft oefenen in professionele communicatie met leerlingen, collega's en ouders. Je voert zelfstandig oudergesprekken onder supervisie van de mentor.
- Je verzorgt ook onderwijs buiten het lokaal (plein, directe omgeving, excursie).
- Je zorgt ervoor dat 'de wereld' de school binnen komt (materialen, films/foto's externen).
- Je neemt deel aan of hebt een rol in activiteiten buiten de lestaken om zoals: een team- of bouwvergadering, leerling- of groepsbesprekingen met de Intern Begeleider/Kwaliteitscoördinator.

Pabo 4 - WPL Fase D - lio (richtlijn - één semester)

Toewerken naar het zelfstandig functioneren voor de groep en waar mogelijk het verzorgen van onderwijs op aaneensluitende dagen onder toezicht van de mentor

- Gaandeweg de periode neem je het gehele onderwijs op je van voorbereiding, uitvoering tot evaluatie.
- Je draagt op deze dagen de verantwoordelijkheid voor de groep, voor, tijdens en na schooltijd.
- Je bereidt de dag schriftelijk voor in afstemming met je mentor. Je kunt daarvoor gebruikmaken van diverse onderwijsontwerpen uit eerder jaren.
- Je maakt gebruik van verschillende didactische modellen, die aansluiten bij je school, de gestelde leerdoelen en bij de ontwikkelingsfase van de leerlingen.
- In je voorbereidingen en uitvoering houd je rekening met de verschillende (leer)behoeften van de leerlingen.
- Je maakt in je onderwijs bewust gebruik van de verschillen tussen de leerlingen en hebt inzag in het leerlingvolgsysteem.
- Je reflecteert regelmatig op je handelen en deelt je bevindingen met je mentor/schoolopleider.
- Je communiceert professioneel en voert zelfstandig gesprekken met ouders/verzorgers en collega's die bij de leerlingen betrokken zijn.
- Je neemt deel aan activiteiten buiten de lestaken om zoals: een team- of bouwvergadering, leerling- of groepsbesprekingen met de Intern Begeleider/kwaliteitscoördinator.